

Toetsing van: Onderzoeksrapport

*‘Het afwijzen van het verzoek tot vervangende
toestemming voor erkenning van een kind’*

(HBR-4-AS17-AS)

Hogeschool Leiden	Opleiding HBO-Rechten
Asha N.R. Ramdin – S1100288	
Opdrachtgever:	Advocatenkantoor A.F. Mandos
Naam begeleidend docent:	M. Mesman en D. Höfelt
Inleverdatum: 16 juni 2020	Reguliere kans
Klas RE4D	Collegejaar 4 , blok 4

Voorwoord

Ik kan niet geloven hoe snel de jaren voorbij zijn gevlogen. Het moment waar ik eigenlijk al vanaf het begin tegenop keek was eindelijk aangebroken. Het schrijven van mijn scriptie. Ik ben trots op mezelf hoe goed de afgelopen jaren zijn verlopen. Ik heb de opleiding HBO-Rechten met veel plezier mogen volgen en enorm veel geleerd. Toen ik aan het zoeken was naar onderwerpen voor mijn scriptie, kwam ik er al vrij snel achter dat het personen- en familierecht een speciaal plekje in mijn hart heeft. Voordat ik begon aan het schrijven van het plan van aanpak had ik veel stress, omdat ik veel horrorverhalen heb gehoord van anderen over hoe lastig het is om een scriptie te schrijven.

Toen ik eenmaal begon aan het schrijven van mijn scriptie ging er van alles door mijn hoofd. Ik had nooit gedacht dat ik mijn scriptie moest schrijven in thuisquarantaine en dat was erg wennen. Tijdens deze scriptieperiode heb ik veel steun gehad van de mensen om me heen, die ik bij dezen graag wil bedanken. In het bijzonder mijn perfecte mams en mijn lieve vriend, die er altijd voor me zijn. Zonder jullie steun en liefde had ik deze periode niet overleefd. Ook wil ik meneer Höfelt heel erg bedanken voor al zijn feedback en tijd die hij in mijn scriptie heeft gestoken. Als u dit leest, ik waardeer het echt enorm en ben u dankbaar voor al uw moeite. Tot slot wil ik meneer Mandos bedanken voor zijn hulp en voor een mooi afstudeeronderwerp.

Asha Ramdin

Den Haag, juni 2020

Samenvatting

Aanleiding

Dit onderzoek is gericht op het scheppen van duidelijkheid over de overwegingen van de feitenrechters bij de beoordeling over of een verzoek tot vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap niet moet worden verleend. Het probleem voor de opdrachtgever ligt in de overwegingen van de rechter en de toepassing van de wet. Het juridische vraagstuk is tot waar de grens ligt voor het afwijzen van het verzoek tot vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap. Het verzoek voor vervangende toestemming wordt meestal verleend. De opdrachtgever vraagt zich af hoe hij zijn cliënten, de moeders, beter kan bijstaan zodat het verzoek wordt afgewezen.

Het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om een advies te geven aan de opdrachtgever over wanneer het verzoek voor vervangende toestemming afgewezen wordt en hoe hij zijn cliënten het beste kan bijstaan zodat het verzoek niet verleend wordt. De centrale vraag luidt: *‘Welk advies kan Advocatenkantoor A.F. Mandos worden gegeven betreffende de vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving, literatuur- en jurisprudentieonderzoek?’* Om de centrale vraag zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld. Drie van de deelvragen zijn theoretische vragen, deze zijn door middel van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek beantwoord. Er is één praktijkvraag die met behulp van een jurisprudentieonderzoek is beantwoord. Hiervoor is er een jurisprudentieanalyse (zie bijlage 1) gemaakt.

Onderzoeksresultaten

Als de moeder van het kind geen toestemming wil geven voor de erkenning, dan kan er een verzoek tot vervangende toestemming worden ingediend door de verwekker van het kind of de biologische vader, niet-zijnde verwekker op grond van art. 1:204 lid 3 BW. Dit verzoek wordt slechts verleend wanneer de relatie tussen de moeder en het kind niet verstoord zal worden of wanneer het kind niet wordt belemmerd in zijn ontwikkeling. Er dient een belangenafweging plaats te vinden, waarbij het belang van het kind de eerste rechtsoverweging moet zijn. In alle afstammingszaken wordt er een

bijzondere curator benoemd die de belangen van het kind zal vertegenwoordigen, als er sprake is van een belangenconflict. De bijzondere curator stelt een advies op over of de erkenning de belangen van het kind zal schaden of niet.

Uit jurisprudentieonderzoek blijkt dat het verzoek slechts wordt afgewezen als er sprake is van een extreme situatie. Het belang van de vrouw ligt vaak gelegen in gebeurtenissen uit het verleden, zoals mentale of fysieke mishandeling, bedreiging of stalking of is juist een vrees voor de toekomst zoals ontvoering van het kind. Deze gebeurtenissen vallen zwaar voor de vrouw waardoor zij angst, spanning of stress ervaart. Dit kan leiden tot fysieke klachten. De gesteldheid van de vrouw zal ervoor zorgen dat zij niet in staat is om een stabiele leefomgeving te kunnen bieden aan het kind, omdat haar gesteldheid een negatieve weerslag zal hebben op het kind. De ongestoorde verhouding met het kind wordt geschaad, net zoals de ontwikkeling van het kind. Uit het onderzoek blijkt dat als de bekende donor de verzoeker is, dat er gemotiveerd dient te worden, met bewijs, waarom er geen sprake is van family life. Als er geen sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking, dan kan de man het kind niet erkennen.

Conclusie en aanbevelingen

Het verzoek wordt slechts afgewezen als er sprake is van een extreme situatie, er is geen maatstaf om te bepalen of een situatie extreem is. Alleen emotionele weerstand van de vrouw is onvoldoende om het verzoek af te wijzen. Er dient sprake te zijn van bijkomende omstandigheden waardoor er niet gevegd kan worden dat de erkenning doorgang vindt. Het advies is om duidelijk en voldoende gemotiveerd aan te kaarten waarom de belangen van de vrouw worden geschaad door de erkenning en hoe het kind hier negatief door beïnvloed wordt. De vrouw dient de gevolgen voor haar en het kind ook goed aan te kaarten bij de bijzondere curator, aangezien de rechter het advies meeneemt bij de beoordeling. Wanneer het verzoek wordt ingediend door een bekende donor dient er weerlegd te worden dat er sprake is van family life tussen hem en het kind, zodat het verzoek niet-ontvankelijk verklaard wordt. Hierdoor kan de erkenning geen doorgang vinden. In bijlage 2 is een beslisboom opgesteld die de opdrachtgever kan gebruiken bij het opstellen van het verweerschrift.

Inhoudsopgave

Afkortingenlijst	1
Hoofdstuk 1: Het onderzoek	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Probleemanalyse	2
1.2.1 Introductie casus	2
1.2.2 Opdrachtgever	3
1.2.3 toelichting van het probleem	3
1.3 Doelstelling	5
1.4 Centrale vraag en deelvragen	5
1.4.1 De centrale vraag	5
1.4.2 De deelvragen	5
1.5 Begrippen operationaliseren	6
1.6 Methodologie	6
1.7 Leeswijzer	11
Hoofdstuk 2: Wettelijke vereisten voor de erkenning	12
2.1 Inleiding	12
2.2 Biologisch ouderschap, juridisch ouderschap en afstamming	12
2.3 Wanneer kan er erkend worden?	14
2.4 Vervangende toestemming voor de erkenning	16
2.5 Belangenafweging	17
2.6 Nietigheid en vernietiging van de erkenning	20
2.7 Samenvatting	22
Hoofdstuk 3: Donor als verzoeker voor de erkenning	23
3.1 Inleiding	23
3.2 Het verschil tussen de biologische vader en de verwekker	23
3.3 April 2014	24
3.4 Bekende en onbekende donor	25
3.5 Family life	26

3.6 Samenvatting	28
Hoofdstuk 4: Het advies van de bijzondere curator	30
4.1 Inleiding	30
4.2 Wat is een bijzondere curator?	30
4.3 Vertegenwoordiging van het kind	32
4.4 Samenvatting.....	33
Hoofdstuk 5: Resultaten jurisprudentieonderzoek: afwijzing van het verzoek voor vervangende toestemming	35
5.1 Inleiding	35
5.2 Wie is de verzoeker?	35
5.3 De belangen van de biologische vader of de verwekker.....	36
5.4 De belangen van de moeder.....	36
5.4.1 Emotionele weerstand	36
5.4.2 Gebeurtenissen uit het verleden	37
5.4.3 Extreme situatie	38
5.5 De belangen van het kind	39
5.6 Het advies van de bijzondere curator.....	40
5.7 Samenvatting.....	41
Hoofdstuk 6: Conclusie	43
Hoofdstuk 7: Aanbevelingen	45
Bronnenlijst	47
Bijlage 1: Jurisprudentieanalyse	51
Bijlage 2: Checklist	64

Afkortingenlijst

Art.:	Artikel
BW:	Burgerlijk Wetboek
Rv:	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
IVRK:	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
EVRM:	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden
ECLI:	European Case Law Identifier
De Raad:	De Raad voor de Kinderbescherming

Hoofdstuk 1: Het onderzoek

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal worden toegelicht wat het probleem is, wat de onderzoeksvraag van dit rapport is en welke deelvragen er gesteld worden. In §1.2 zal worden besproken wat het probleem voor de opdrachtgever is. In §1.3 zal toegelicht worden wat de doelstelling is van dit onderzoek. Dit wordt gevolgd door §1.4 waarin de centrale vraag en de deelvragen uiteen worden gezet. In §1.5 zal er een toelichting gegeven worden over bepaalde termen. In §1.6 wordt behandeld waarom er in sommige gevallen is afgeweken van het plan van aanpak en tot slot zal er in §1.7 worden toegelicht wat er in de hoofdstukken hierna besproken zal worden.

1.2 Probleemanalyse

1.2.1 Introductie casus

Jess en Mike zijn trotse ouders van Jake. Voorafgaand aan de bevalling heeft Mike Jake niet erkend. Tussen Jess en Mike gaat het niet goed nadat Mike meerdere keren vreemd is gegaan. De twee hebben constant ruzies en discussies. Jess besluit de knoop door te hakken en de relatie te beëindigen en neemt de 3 maandenoude Jake met haar mee. Aangezien Jess en Mike nooit getrouwd zijn geweest en Mike nooit aangifte van erkenning heeft gedaan, is hij geen juridische vader van Jake. Jess heeft volledige voogdij en gezag over Jake. Een aantal maanden later wil Mike Jake graag als zijn kind erkennen. Jess wil hier absoluut geen toestemming voor geven, dus Mike gaat naar de rechter met een verzoek tot vervangende toestemming voor de erkenning. Jess stelt dat zij ADHD heeft en een belast verleden. Zij is bang dat de band die ze met Jake heeft negatief beïnvloed zal worden als Mike Jake erkent, doordat zij veel stress zal ervaren door de erkenning. Ze is bang dat ze dan niet meer goed voor Jake kan zorgen. Mike stelt dat hij recht heeft om de biologische band tussen hem en het kind vast te stellen. De rechter is hierin meegegaan en Mike heeft Jake kunnen erkennen, ondanks dat het tegen de belangen van Jess inging.

1.2.2 Opdrachtgever

Bij Advocatenkantoor A.F. Mandos is de hiervoor genoemde situatie niet onbekend. De heer Mandos heeft vaker cliënten bijgestaan, moeders, die zich wilden verzetten tegen de aanvraag voor vervangende toestemming van de verzoeker. In de praktijk blijkt dat de rechter het verzoek van de verzoeker voor vervangende toestemming om zijn kind te erkennen, in de meeste gevallen toewijst. Voor de cliënten is deze situatie onwenselijk. Cliënten komen hierdoor in een lastig parket aangezien de verzoeker na de verlening van de erkenning, de rechter kan verzoeken om gezag of omgang met het kind.

Het probleem voor Advocatenkantoor A.F. Mandos ligt gelegen in de overwegingen van de rechter en de toepassing van de wet. Advocatenkantoor A.F. Mandos wilde weten in welke gevallen de vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap niet gegeven wordt, zodat hij zijn cliënten zo goed mogelijk kan bijstaan. Het verlenen van het verzoek kan in sommige situaties problemen veroorzaken tussen de moeder en het kind of kan de mentale staat van het kind aantasten. Voor de moeders en kinderen die zich in zo'n situatie bevinden is het noodzakelijk dat de erkenning van het kind niet doorgaat. Op dit moment is het voor de heer Mandos niet duidelijk hoe hij ze het best kan helpen.

1.2.3 Toelichting van het probleem

In de jaren 50' was het taboe om buiten een huwelijk een kind te krijgen. Een man en een vrouw trouwden met elkaar en pas hierna kregen zij kinderen. Het sprak daarom ook voor zich dat beide ouders binnen een huwelijk belast werden met het gezag over het kind.¹ Onze hedendaagse samenleving ziet er totaal anders uit. Wist u dat ruim 40% van de geboortes in 2015 buiten een huwelijk of geregistreerd partnerschap waren?²

¹ *Kamerstukken II 2016/2017, 34605, nr.3, p.7 (MvT)*

² CBS 2016

Als het kind niet binnen een huwelijk geboren is, kan hij of zij erkend worden. Het voordeel van erkenning is dat er een familierechtelijke band ontstaat tussen degene die het kind erkent en het kind. Verder bestaat er vanaf dit moment ook een erfrechtelijke band en heeft degene die het kind heeft erkend recht op omgang met het kind.

Sinds 1998 is het voor de verwekker van het minderjarige kind mogelijk om het kind te erkennen door middel van vervangende toestemming.³ In art. 1:204 lid 3 BW staat beschreven wanneer de verwekker een verzoek tot vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap kan indienen. Sinds april 2014 kan naast de verwekker, ook de biologische vader om vervangende toestemming voor erkenning verzoeken.

De man die het kind wil erkennen dient toestemming hiervoor te hebben van de moeder van het kind zolang het kind nog geen 16 jaar is of dient toestemming te hebben van het kind die 12 jaar of ouder is.⁴ Heeft de man dit niet, dan kan hij een verzoek indienen bij de rechtbank tot vervangende toestemming voor de erkenning op grond van art. 1:204 lid 3 BW. De toestemming die de moeder dient te geven, wordt dan vervangen door de toestemming die de rechter geeft voor de erkenning.

Kinderen hebben in zaken zoals de vervangende toestemming een erg kwetsbare rol. Aangezien de ouders vaak beiden een eigen belang hebben, zou het niet gerechtvaardigd zijn als zij het kind vertegenwoordigen. Een bijzondere curator kan op verzoek of ambtshalve worden aangesteld in de zaak op grond van art. 1:212 BW. Een bijzondere curator is een vertegenwoordiger van het kind die in en buiten rechte kan opkomen voor de belangen van de minderjarige.

Het verzoek tot vervangende toestemming wordt door de rechter afgewezen als het verzoek de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind schaadt of als een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt, dit staat in art. 1:204 lid 3 BW. Het juridisch vraagstuk is tot waar de grens ligt voor het afwijzen van het verzoek van de man voor de vervangende toestemming voor de erkenning. Het probleem is onderzocht en de

³ Wet van 24 december 1997 (*Stb.* 1997, 772)

⁴ Schrama e.a. (Red.) 2018, p. 235

resultaten zijn verwerkt in dit onderzoeksrapport zodat er aan Advocatenkantoor A.F. Mandos een advies gegeven kan worden met betrekking tot wanneer de rechter het verzoek voor de vervangende toestemming afwijst. Hier zal de opdrachtgever baat bij hebben zodat hij zijn cliënten een duidelijk advies kan geven over de maatstaven waarmee de rechter toetst bij het afwijzen van het verzoek.

1.3 Doelstelling

Dit onderzoek bevat een primair doel, namelijk advies verlenen aan Advocatenkantoor A.F. Mandos over wanneer de feitenrechters het verzoek tot vervangende toestemming afwijzen. Ter ondersteuning van dit doel, is er een beslisboom opgesteld. Hierin staan alle punten die de feitenrechters in acht nemen bij de beoordeling van het verzoek voor vervangende toestemming van het vaderschap. Hiermee kan de opdrachtgever zijn cliënten nog beter helpen.

1.4 Centrale vraag en deelvragen

1.4.1 De centrale vraag

Centrale vraag:

Welk advies kan Advocatenkantoor A.F. Mandos worden gegeven betreffende de vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving, literatuur- en jurisprudentieonderzoek?

1.4.2 De deelvragen

Deelvragen:

Theoretische vragen:

1. Wanneer wordt het verzoek voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap verleend, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?
2. Wanneer kan een donor een verzoek indienen bij de rechter voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?

3. Wat is de rol van de bijzondere curator bij de beoordeling over het verlenen van de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?

Praktijkvraag:

1. Onder welke feiten en omstandigheden verleent de rechter de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap niet op basis van jurisprudentieonderzoek?

1.5 Operationaliseren van begrippen

In de probleemanalyse zijn een aantal begrippen voorgekomen met een gespecialiseerde juridische betekenis. Het is van belang om deze begrippen nader toe te lichten zodat het duidelijk is hoe deze begrippen in het rapport gebruikt zullen worden. Hieronder treft u een korte uitleg van de begrippen.

In hoofdstuk 3 zullen de definities van de laatste twee begrippen uitgebreider behandeld worden.

- *Kind*. Dit is iemand die minderjarig is, oftewel nog geen 18 jaar of ouder is.
- *Verwekker*. Dit is de man die samen met de moeder op een natuurlijke wijze, namelijk geslachtsgemeenschap, een kind heeft gekregen.
- *Biologische vader*. Tussen de man en het kind bestaat een bloedverwantschap, maar deze hoeft niet per se tot stand te zijn gekomen op een natuurlijke wijze. Zowel verwekkers als donoren kunnen biologische vaders zijn van een kind.

1.6 Methodologie

In deze paragraaf wordt aangegeven van welke bronnen uit het plan van aanpak er is afgeweken en wat er de volgende keer anders gedaan zal worden. Ook wordt er een uitleg gegeven over waarom er nieuwe bronnen zijn gebruikt.

Theorievragen:

1. *Wanneer wordt het verzoek voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap verleend, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?"*

Het doel van de eerste deelvraag was om de vervangende toestemming voor erkenning te bespreken en toe te lichten wanneer deze verleend wordt en waar de rechter op let bij het verlenen van het verzoek. Voor het beantwoorden van deze deelvraag heb ik voornamelijk gebruik gemaakt van handboeken, maar ook van Kamerstukken. Ook heb ik een rapport en artikel gebruikt, maar ook informatie uit de Groene Serie. Titel 11 van boek één van het Burgerlijk Wetboek stond centraal in dit hoofdstuk. Ik heb geprobeerd om de definities zo goed mogelijk uit te werken. Toen ik de deelvraag opstelde in mijn plan van aanpak had ik de intentie om de deelvraag te beantwoorden zoals te lezen is in hoofdstuk 2.

Nadat ik het hoofdstuk had geschreven beseftte ik ineens dat ik veel meer informatie geef, dan dat eigenlijk nodig was om de deelvraag te kunnen beantwoorden. Ik heb daarom ook besloten om de deelvraag uit mijn plan van aanpak aan te passen naar de huidige deelvraag. Op deze manier past de tekst veel beter bij de beantwoording van de deelvraag. Ik vind ook dat de huidige deelvraag meer helpt om de centrale vraag te kunnen beantwoorden, dan de deelvraag uit mijn plan van aanpak. Dit was de oude deelvraag: *'Wanneer kan het verzoek voor de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap worden ingediend op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?'*.

Ik heb een aantal extra bronnen gebruikt die ik niet had benoemd in mijn plan van aanpak. Ik heb deze bronnen er bij gebruikt, omdat ik vond dat de bronnen een extra onderbouwing waren voor de tekst in het hoofdstuk. Dit zijn de volgende bronnen:

- *Hoe doe ik aangifte van een geboorte?*, Bekeken op 2 mei 2020 rijksoverheid.nl (Home / Onderwerpen / Aangifte geboorte en naamskeuze kind / Vraag en antwoord / Aangifte geboorte)
- *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap, Kind en ouders in de 21ste eeuw*, Den Haag 2016

- *Kamerstukken II* 2016/2017, 34605, nr.3, p.1 (MvT)
- J.H. de graaf, C. Mak, F.K. van Wijk, *Rechten van het kind en ouderlijke verantwoordelijkheid*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2008

2. *Wanneer kan een donor een verzoek indienen bij de rechter voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?*

Voor de beantwoording van deze deelvraag heb ik gebruik gemaakt van alle bronnen die ik in mijn plan van aanpak had opgenomen. Verder heb ik extra bronnen opgenomen in dit hoofdstuk, omdat ik er achter kwam dat de bronnen die ik had niet voldoende waren en vaak over hetzelfde gingen. In mijn plan van aanpak had ik opgenomen dat ik gebruik zou maken van art. 1:199 en art. 1:204 lid 3 BW. Ik heb deze artikelen inderdaad gebruikt, maar ook andere artikelen. Dit zijn de volgende artikelen: art. 8 EVRM, art. 6 IVRK en art. 3 Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting.

De extra bronnen die ik heb gebruikt zijn:

- W.M. Schrama, 'Over vaders, seks en afstamming: het afstammingsrecht voor verwekkers; kritisch beschouwd', *Ars Aequi Libri* maart 2016
- A. Mollema, 'Wie wordt de tweede ouder? De biologische vader en de duomoeder in juridische strijd verwikkeld, nu en in de toekomst', *Wetenschappelijk bureau Hoge Raad*, 2014
- GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 22
- *Kamerstukken II* 1997/1998, 24649, nr.3 (MvT)
- *Kamerstukken II* 2011/2012, 33032, nr.3 (MvT)

3. *Wat is de rol van de bijzondere curator bij de beoordeling over het verlenen van de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?*

Ik heb naast de bronnen die ik in mijn plan van aanpak had opgenomen een aantal andere bronnen gebruikt. Ik kwam er vrij snel achter toen ik het onderzoek verrichte voor de beantwoording van deze deelvraag, dat ik heel weinig bronnen had. Ik kon niet duidelijk uitleggen met de bronnen die ik had

wat de taak van een bijzondere curator is en wat de rechten van minderjarigen zijn. Ook heb ik andere wetsartikelen gebruikt. In mijn plan van aanpak had ik aangegeven alleen gebruik te maken van artikelen uit het Burgerlijk Wetboek, maar voor de beantwoording van de deelvraag heb ik ook art. 9 en 12 IVRK gebruikt. Ik heb deze artikelen gebruikt om de rechten van minderjarigen toe te kunnen lichten. Ik heb overigens geen gebruik gemaakt van het volgende handboek: M. Bruning, T. Liefwaard, P. Vlaardingerbroek, *Jeugdrecht en jeugdhulp*, Amsterdam, Reed Business, 2016. Ik heb dit boek niet gebruikt, omdat de bibliotheek gesloten was in verband met het coronavirus en ik het boek niet kon lenen.

Dit zijn de extra bronnen die ik heb gebruikt:

- E. Jansen, 'De eigen(aardige) procesbevoegdheid van de minderjarige', *NJB* 2016/1563
- P. Vlaardingerbroek e.a., *Het hedendaagse personen- en familierecht*, Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer 2018
- W. Schrama e.a. (Red.), *Familierecht, Een introductie*, Den Haag: Boom juridisch 2018
- Werkproces benoeming bijzondere curator o.g.v. art. 1:250 BW, 2014
- *Kamerstukken II* 1992-1993, 23012, nr. 3 (MvT)
- Asser/De Boer 1* 2010/734

Praktijkvraag:

1. *Onder welke feiten en omstandigheden verleent de rechter de vervangende toestemming niet op basis van jurisprudentieonderzoek?*

Voor de topics uit de jurisprudentieanalyse heb ik gebruik gemaakt van de topics die ik had opgesteld in mijn plan van aanpak. Hier ben ik verder niet van afgeweken. Tijdens mijn jurisprudentieonderzoek kwam ik erachter dat ik een aantal van de gekozen uitspraken uit mijn plan van aanpak niet kon gebruiken, omdat niet alle topics behandeld werden in de uitspraken. De belangen van de partijen werden in de uitspraken niet duidelijk benoemd, waardoor ik de uitspraken niet goed kon onderzoeken. Ik heb ervoor gekozen om deze uitspraken weg te laten en er nieuwe voor in de plaats te zoeken. De volgende uitspraken heb ik niet gebruikt:

- ECLI:NL:GHARL:2018:8783
- ECLI:NL:GHSHE:2017:4408
- ECLI:NL:GHDHA:2016:3343
- ECLI:NL:GHARL:2015:8327
- ECLI:NL:PHR:2009:BG9919
- ECLI:NL:RBARN:2004:AR4376
- ECLI:NL:HR:2007:BB3765
- ECLI:NL:GHARL:2014:6828

Ik heb gezocht naar nieuwe uitspraken, waarin alle topics wel worden benoemd. Toen ik de uitspraken zag die ik al had, vond ik dat ik best veel oudere uitspraken had. Daarom ben ik bewust op zoek gegaan naar wat recentere uitspraken die ik kon gebruiken. Dit zijn de uitspraken die ik extra erbij heb gebruikt en die niet in mijn plan van aanpak zijn opgenomen:

- ECLI:NL:GHSHE:2020:38
- ECLI:NL:GHARL:2019:4987
- ECLI:NL:GHARL:2019:11223
- ECLI:NL:GHAMS:2018:2199
- ECLI:NL:RBLIM:2018:12444
- ECLI:NL:GHSHE:2013:5409
- ECLI:NL:RBALK:2010:BO6078
- Hof Amsterdam, 15 juni 2010, nr. 200.056.528/01.

In mijn plan van aanpak had ik ervoor gekozen om uitspraken te gebruiken waarin het verzoek voor vervangende toestemming was afgewezen. De reden hiervoor was dat ik dacht dat ik op deze manier een goed advies kon verlenen aan de opdrachtgever over wanneer het verzoek wordt afgewezen en hoe hij zijn cliënten het beste kan bijstaan. Achteraf vind ik dat dit goed is gelukt, maar zou ik het de volgende keer iets anders aanpakken. Door alleen uitspraken te gebruiken waarin het verzoek is afgewezen, werd de analyse beperkt. Als ik zowel uitspraken had waarin het verzoek wordt toegewezen

als afgewezen, dan kon ik die met elkaar vergelijken en een richtlijn schetsen voor wat de drempel is om het verzoek af te wijzen.

Verder heb ik in het onderzoeksrapport, in hoofdstuk 3, aandacht besteed aan de biologische vader, niet zijnde de verwekker. Voor de jurisprudentieanalyse heb ik één uitspraak gevonden waarin de verzoeker een bekende donor was en het verzoek was afgewezen. Het was heel lastig om uitspraken te vinden waarin het verzoek was afgewezen en waarin de verzoeker een bekende donor was. Wat ik de volgende keer beter zou doen is om zowel uitspraken te gebruiken waarin het verzoek wordt afgewezen als toegewezen, want dan zou ik meer uitspraken van de biologische vader, niet zijnde de verwekker, hebben gehad.

1.7 Leeswijzer

Het onderzoek bestaat uit zeven hoofdstukken, een samenvatting en een bronnenlijst. In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de theoretische deelvragen beantwoord. Alle informatie met betrekking tot de erkenning van het vaderschap zal behandeld worden. Er zal hiervoor gekeken worden naar de wet en diverse handboeken. In hoofdstuk 2 zullen de voorwaarden voor de indiening van een verzoek tot erkenning van het vaderschap worden behandeld. In hoofdstuk 3 staat de donor centraal. Er zal gekeken worden wanneer een donor in aanmerking komt voor erkenning van het vaderschap en welke extra voorwaarden er voor de donor gelden. In hoofdstuk 4 wordt uiteengezet wat de rol van de bijzondere curator is bij de beoordeling over het verlenen van de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap. Vervolgens staat het jurisprudentieonderzoek in hoofdstuk 5 centraal en zullen de resultaten toegelicht worden. Dit is een praktijkvraag. Hierna wordt de centrale vraag in hoofdstuk 6 beantwoord en zal er een aanbeveling worden gedaan aan de opdrachtgever in hoofdstuk 7.

Hoofdstuk 2: Wettelijke vereisten voor de erkenning

2.1 Inleiding

Sinds de jaren 60' gebeurt het veel vaker dat een kind erkend wordt buiten een huwelijk. De rechtspositie van de man die buiten een huwelijk een kind krijgt, is veel zwakker dan die van de man die binnen een huwelijk een kind krijgt. Dit zal duidelijk worden in dit hoofdstuk. In dit hoofdstuk worden de wettelijke vereisten om een kind te kunnen erkennen behandeld. In §2.1 zullen de vormen van het ouderschap behandeld worden. Vervolgens zal §2.2 gaan over de voorwaarden voor erkenning en wat de rechten van het kind zijn rondom de erkenning. Dit wordt gevolgd met §2.3 waarin de voorwaarden van art. 1:204 lid 3 BW besproken worden. Hierna zal in §2.4 de belangenafweging die plaatsvindt toegelicht worden en tot slot zal de nietigheid en de vernietiging van de erkenning worden besproken in §2.5.

2.2 Biologisch ouderschap, juridisch ouderschap en afstamming

Er bestaan in de praktijk drie verschillende vormen van ouderschap, te weten het fysiologisch ouderschap, het juridisch ouderschap en het sociaal ouderschap.⁵ Het fysiologische ouderschap kan worden onderscheiden in het genetisch ouderschap en het biologisch ouderschap. Bij het genetisch ouderschap gaat het over van wie de zaadcellen zijn. Bij het biologisch ouderschap is er sprake van een man en vrouw wier DNA in het kind zit en waarbij de vrouw het kind heeft gebaard. Het gaat er dus om wie het kind verwekt heeft.⁶ Dit is de definitie van het biologisch ouderschap die in dit onderzoeksrapport wordt gehanteerd aan de hand van het handboek 'Het hedendaagse personen- en familierecht'.

Ook bestaat er het juridisch ouderschap. Dit houdt in dat de wettelijke afstammingsbanden worden vastgesteld.⁷ Het juridisch ouderschap leidt volgens art. 1:197 BW tot een familierechtelijke betrekking en geeft aan van wie het kind familie is. Het kind, de ouders en hun bloedverwanten kunnen tot elkaar

⁵ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.2

⁶ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.2

⁷ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.2

in een familierechtelijke betrekking staan door middel van art. 1:198 en 199 BW.⁸ Het gevolg hiervan is dat er rechten en plichten ontstaan ten aanzien van zowel de ouder als het kind. Bij het sociaal ouderschap gaat het om degenen die het kind feitelijk verzorgen en opvoeden. Het kan zo zijn dat dit niet de juridische ouder is.⁹ Dit is de definitie van het sociaal ouderschap die in dit onderzoeksrapport wordt gehanteerd aan de hand van jurisprudentie.¹⁰

Afstamming wordt beschreven in titel 11 van boek één van het Burgerlijk Wetboek. De typerende juridische definitie van een moeder wordt beschreven in art. 1:198 lid 1 BW. De vrouw die het kind gebaard heeft wordt na de geboorte automatisch de juridische moeder van het kind, dit staat in art. 1:198 lid 1 sub a BW.¹¹ De moeder krijgt ook van rechtswege het gezag over het kind, dit blijkt uit art. 1:253b BW. In het onderzoeksrapport wordt de focus gelegd op de moeder die het kind gebaard heeft. Ook staan er in de wet andere vormen van moederschap. Voor de volledigheid worden de andere vormen benoemd, maar voor het onderzoeksrapport is de erkenning het meest relevant. Tot de andere vormen behoort:

- de vrouw die op het tijdstip van de geboorte is gehuwd of door een geregistreerd partnerschap is verbonden met de vrouw uit wie het kind is geboren (art. 1:198 lid 1 sub b BW);
- de vrouw die het kind heeft erkend (art. 1:198 lid 1 sub c BW);
- de vrouw wier ouderschap gerechtelijk is vastgelegd (art. 1:198 lid 1 sub d BW);
- de vrouw die het kind heeft geadopteerd (art. 1:198 lid 1 sub e BW).

De typerende juridische definitie van een vader wordt beschreven in art. 1:199 BW. In het onderzoeksrapport wordt de focus gelegd op de man die het kind wil erkennen, dit staat in art. 1:199 sub c BW. De man die ten tijde van de geboorte van het kind niet met de moeder getrouwd was, wordt niet van rechtswege juridisch ouder.¹² De man kan het kind dan erkennen bij de burgerlijke stand van

⁸ T&C BW, commentaar op art. 1:197 BW

⁹ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016, p.373

¹⁰ Rb. Rotterdam 28 juni 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:5238

¹¹ *Schrama, Ars Aequi Libri* maart 2016, p. 214

¹² *Kamerstukken II* 2016/2017, 34605, nr.3, p.1 (MvT)

de gemeente waar het kind geboren is.¹³ De wet geeft ook andere vormen van het vaderschap aan. Voor de volledigheid worden de andere vormen benoemd, maar voor het onderzoeksrapport is de erkenning het meest relevant. Tot de andere vormen behoort:

- de man die op het tijdstip van de geboorte met de vrouw uit wie het kind is geboren, is gehuwd of een geregistreerd partnerschap is aangegaan (art. 1:199 sub a BW);
- de man wiens huwelijk of geregistreerd partnerschap met de vrouw uit wie het kind is geboren, binnen 306 dagen voor de geboorte van het kind door zijn dood is ontbonden (art. 1:199 sub b BW);
- de man wiens vaderschap gerechtelijk is vastgesteld (art. 1:199 sub d BW);
- de man die het kind heeft geadopteerd (art. 1:199 sub e BW).

Of de man aangemerkt kan worden als vader van het kind, hangt af van de relatie die de man heeft met de moeder van het kind, dit blijkt uit art. 1:199 BW. Zo wordt de man van rechtswege juridisch vader als hij op het moment van de geboorte van het kind getrouwd is met de moeder en verkrijgt dan ook van rechtswege het gezag over het kind.¹⁴ Tegenwoordig is het normaal geworden dat twee mensen een kind kunnen krijgen zonder getrouwd te zijn. In dit geval ontstaat er niet van rechtswege een familierechtelijke betrekking tussen de man en het kind.¹⁵ Hij zal bij de rechter een verzoek voor erkenning moeten indienen om deze familierechtelijke band alsnog met het kind te kunnen hebben.

2.3 Wanneer kan er erkend worden?

Als de man niet getrouwd is met de moeder en het kind voor of na de geboorte van het kind niet heeft erkend, dan is hij niet de juridische vader van het kind. De man die de juridische vader van zijn kind wil worden, kan het kind erkennen op grond van art. 1:199 sub c BW. De erkenning kan volgens art. 1:203

¹³ De Graaf, Mak, Van Wijk 2008, p. 43

¹⁴ Schrama, *Ars Aequi Libri* maart 2016, p. 218

¹⁵ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.11.3

lid 1 BW geschieden bij een akte van erkenning die is opgemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand of bij notariële akte.¹⁶

Erkenning is een rechtshandeling met als rechtsgevolg het ontstaan van een familierechtelijke betrekking. Aangezien erkenning een rechtshandeling is betekent dit dat de erkenning niet alleen gedaan kan worden door de man wiens DNA het kind heeft, maar ook door iemand anders.¹⁷ In art. 1:199 sub c BW staat *“Vader van een kind is de man die het kind heeft erkend”*. Uit dit artikel kan herleid worden dat een man het kind moet erkennen om als vader gezien te worden, desalniettemin staat er niet welke man het kind kan erkennen. Dit betekent dat elke man het kind in principe kan erkennen, zolang deze persoon toestemming heeft van de moeder.¹⁸ De nieuwe vriend van de moeder kan het kind bijvoorbeeld ook erkennen.

Een kind kan op verschillende momenten erkend worden. Ten eerste kan het kind voor de geboorte erkend worden. De man heeft hiervoor toestemming nodig van de moeder. De erkenning geldt volgens art 1:203 lid 2 BW vanaf het moment waarop zij is gedaan, oftewel in deze situatie, vanaf de geboorte van het kind.¹⁹ Ook kan de erkenning plaatsvinden vlak na de geboorte van het kind. De aangifte van de geboorte van een kind dient binnen drie dagen na de bevalling ingediend te worden bij de burgerlijke stand. De vader kan de aangifte doen, maar de moeder mag dit ook doen. Als de vader dit doet, kan hij het kind erkennen. Er kan dan gekozen worden of het kind de achternaam van de vader of van de moeder zal dragen.²⁰

In de jaren 50' was het normaal dat het kind geboren werd in een huwelijk en dus twee juridische ouders had. In de wet is dit naarmate de veranderingen in de samenleving, niet aangepast. Een kind kan nog steeds twee juridische ouders hebben, de biologische ouders van het kind hoeven niet getrouwd te zijn.²¹ Op deze manier is het voor de verwekker of biologische vader mogelijk om zijn kind

¹⁶ Kuijper 2014, par. 2.4

¹⁷ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 116

¹⁸ Kuijper 2014, par. 6.4

¹⁹ Kuijper 2014, par. 2.4

²⁰ Rijksoverheid (z.d.)

²¹ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016

te erkennen. Als de verwekker of biologische vader het nalaat om het kind na de geboorte te erkennen en de moeder een ander toestemming geeft voor erkenning, dan kan hij het kind niet meer erkennen. Het kind heeft op dat moment al twee juridische ouders, dat het kind niet is erkend door degene van wie hij of zij afstamt doet er niet toe. Tot slot kan de erkenning plaatsvinden op een later moment in het leven van het kind. Er is geen termijn aan verbonden.²²

Na de erkenning ontstaat er een familierechtelijke betrekking tussen het kind en degene die het kind erkend heeft. Hierna worden de voornaamste rechtsgevolgen van de erkenning besproken. Ten eerste kan de erkenning rechtgevolgen hebben met betrekking tot het erfrecht. Hiermee wordt bedoeld dat de juridische ouders en het kind van elkaar kunnen erven. Als de juridische vader van het kind bijvoorbeeld overlijdt, dan heeft het kind recht op de erfenis. Wel dient er rekening gehouden te worden met andere erfgenamen. Het tweede rechtsgevolg is de keuze voor een achternaam van het kind. Als het kind slechts de moeder heeft als juridisch ouder, zal het kind automatisch de geslachtsnaam van de moeder verkrijgen, dit staat in art. 1:5 lid 1 BW. Als het kind twee juridische ouders heeft, dan kan er gekozen worden welke geslachtsnaam het kind zal dragen. Tot slot is het laatste rechtsgevolg een verplichting tot levensonderhoud op grond van art. 1:392 BW. De juridische ouders van het kind en het kind hebben een wederkerigere onderhoudsplicht jegens elkaar. Verder verkrijgt het kind de Nederlandse nationaliteit als één van de juridische ouders deze ook heeft. Als het kind buiten een huwelijk wordt geboren, dan oefent de moeder in principe alleen het gezag uit. Als de vader van het kind ook het gezag wil uitoefenen, moet dit verzocht worden bij de rechter. Dit rechtsgevolg hoeft dus niet van rechtswege tot stand te komen.²³

2.4 Vervangende toestemming voor erkenning

Als het kind nog geen 16 jaar is, dan heeft degene die het kind wil erkennen toestemming van de moeder nodig voordat de erkenning plaats kan vinden. Als het kind 12 jaar of ouder is, dan kan het kind de toestemming ook verlenen op grond van art. 1:204 lid 1 sub c en d BW.

²² Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 112

²³ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 112

Als de toestemming voor de erkenning vanuit de kant van de moeder of het kind ontbreekt, dan kan er een verzoek voor vervangende toestemming ingediend worden bij de rechter op grond van art. 1:204 lid 3 BW. Dit houdt in dat de toestemming van de moeder of het kind wordt vervangen door de toestemming van de rechter, hiermee kan de vader het kind alsnog erkennen.²⁴ De vervangende toestemming kan ingediend worden door middel van een verzoekschrift. Uit de praktijk blijkt dat in de meeste gevallen het verzoek voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap wordt toegewezen.²⁵

Een verzoek tot vervangende toestemming voor het erkennen van het kind kan in tegenstelling tot erkenning op grond van art. 1:203 BW niet ingediend worden door iedereen. Erkenning op grond van art. 1:99 sub c jo. 1:203 BW houdt in dat iedere man het kind kan erkennen zolang hij toestemming heeft van de moeder of van het kind wat 12 jaar of ouder is. De vervangende toestemming kan slechts ingediend worden door de biologische vader, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind, of de verwekker van het kind, dit staat in art. 1:204 lid 3 sub a en b BW. Dit kan slechts de man zijn waar het kind van afstamt.²⁶ De termen biologische vader en verwekker zullen in hoofdstuk 3 verder behandeld worden en hier verder niet aan bod komen.

De vervangende toestemming kan volgens art. 1:204 lid 3 BW geen doorgang vinden als:

- de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind geschaad worden;
- of de evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt.²⁷

2.5 Belangenafweging

Art. 1:204 lid 3 BW beschrijft dat er een belangenafweging plaats dient te vinden tussen de belangen van de biologische vader of verwekker, de moeder en het kind. Het uitgangspunt is dat zowel het kind

²⁴ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 117a

²⁵ Schrama, *FJR* 2015/43

²⁶ Schrama e.a. (Red.) 2018, p. 235

²⁷ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016, p. 175

als de biologische vader of verwekker recht heeft op een familierechtelijke band.²⁸ Er dient toch een belangenafweging plaats te vinden, om na te gaan of de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind worden geschaad en om te kijken of de evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt door de erkenning. Om te bepalen of dit het geval is, zal de rechter de belangen afwegen.²⁹

Kind

Ten eerste zal de rechter de belangen van het kind in acht nemen. Het belang van het kind is het meest belangrijke, daarom is in art. 3 lid 1 IVRK opgenomen dat bij alle maatregelen betreffende een kind het belang van het kind de eerste overweging dient te zijn.³⁰ Dit artikel beschrijft dus dat het belang van het kind altijd bovenaan moet staan, maar dit betekent niet dat het belang van het kind doorslaggevend moet zijn. In art. 1:204 lid 3 BW staat dat de vervangende toestemming geen doorgang kan vinden als de band tussen moeder en kind of de ontwikkeling en emotionele staat van het kind aangetast wordt. Het belang van het kind is dat de ongestoorde verhouding met moeder behouden wordt en dat de sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van hem of haar niet beïnvloed wordt.³¹

Op grond van art. 7 IVRK heeft elk kind het recht om zijn of haar ouders te kennen en door hen verzorgd te worden. Het kind heeft het recht om te weten van wie hij of zij afstamt en recht op twee juridische ouders.³² Dit houdt in principe in dat het kind recht heeft om te weten wie zijn of haar vader is en door hem verzorgd te worden, tenzij hier geen redelijke grond voor is. De Staatscommissie Herijking ouderschap heeft in haar rapport vastgesteld dat het belang van het kind om de familierechtelijke betrekking vast te stellen en dus de genetische en juridische realiteit in overeenstemming met elkaar te brengen, zwaarder dient te wegen dan de rechtszekerheid van de

²⁸ Asser/De Boer 1* 2010/730

²⁹ Schrama, *Ars Aequi Libri* maart 2016, p. 216

³⁰ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016, p. 608

³¹ GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 14

³² Kuijper 2014, par. 6.1

ouders.³³ Het kind dient ook een kans te krijgen om na de aanvraag voor de vervangende toestemming zijn of haar mening kenbaar te maken. In art. 12 lid 1 jo. art. 2 IVRK staat dat het kind het recht heeft om zijn of haar eigen mening te vormen en deze mening vrijelijk mag uiten. Ook moet het kind in de gelegenheid gesteld worden om in een gerechtelijke procedure zijn of haar mening te mogen geven.

Verwekker of biologische vader

Het belang van de verwekker of biologische vader voor het verzoek van de vervangende toestemming voor de erkenning kan zijn dat hij de familierechtelijke betrekking, bedoeld in art. 1:199 sub c BW, door de erkenning tot stand wil laten brengen. Hij verkrijgt hierdoor een sterkere rechtspositie aangezien hij dan een beroep op zijn family life kan doen.³⁴ Family life staat beschreven in art. 8 EVRM. De rechter zal onderzoeken wat de bedoeling van de verwekker of biologische vader is bij de erkenning. Family life zal worden toegelicht in §3.5 en wordt hier verder niet meer behandeld.

Moeder

Naast de biologische vader of verwekker en het kind, onderzoekt de rechter ook welke belangen de moeder heeft bij de erkenning en hoe zwaar deze belangen dienen te wegen. Het belang van de moeder is dat zij de ongestoorde verhouding met haar kind kan behouden. Daarom is zij tegen de verlening van de vervangende toestemming.³⁵ Het argument van de moeder tegen de verlening van de vervangende toestemming dient een huidig probleem te zijn en mag geen gevaar zijn voor de toekomst. Alleen de emotionele weerstand bij de moeder is niet voldoende om de vervangende toestemming af te wijzen. Als dit gepaard gaat met negatieve gevolgen voor de positie van het kind, dan zou het kunnen dat de belangen van het kind zich verzetten tegen de erkenning. De moeder moet dus kenbaar kunnen maken dat zij niet langer in staat is om een goed opvoedingsklimaat aan het kind te kunnen bieden.³⁶ Als de vader zich niet bemoeit heeft met het leven van het kind en zijn doel voor de erkenning niet juist is, dan kan dit ook een belang opleveren voor de moeder om zich tegen de

³³ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016, p. 425

³⁴ GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 5

³⁵ GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 14

³⁶ GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 15

erkenning te verzetten. Het kan namelijk zo zijn dat de verhouding tussen moeder en kind hierdoor verstoord raakt, doordat de moeder angst heeft voor de erkenning en de gevolgen ervan.³⁷

2.6 Nietigheid en vernietiging van de erkenning

Nietigheid

In sommige gevallen kan de erkenning van rechtswege nietig zijn en in andere gevallen is de erkenning die al gedaan is achteraf toch vernietigbaar. Bij een nietige erkenning zal de ambtenaar van de burgerlijke stand weigeren om de akte op te maken.³⁸ In art. 1:204 lid 1 BW worden de nietigheidsgronden genoemd, in die situaties is de erkenning dus nietig. Een kind kan slechts twee juridische ouders hebben op grond van art. 1:204 lid 1 sub e BW. Als er al twee juridische ouders zijn, bijvoorbeeld de moeder en haar partner, dan kan de biologische vader of de verwekker zijn kind niet erkennen.³⁹ Als er maar één juridische ouder is, dan kan hij het kind erkennen, zolang hij toestemming heeft voor de erkenning. Om het kind te kunnen erkennen dient er toestemming te zijn van de moeder zolang het kind nog geen 16 jaar is, als de erkenning toch wordt gedaan zonder de toestemming dan is de erkenning nietig. Dit staat in art. 1:204 lid 1 sub c BW. In de situatie dat het kind 12 jaar of ouder is, dient degene die het kind wil erkennen schriftelijke toestemming van het kind te hebben. Dit staat in art. 1:204 lid 1 sub d BW. Als hij deze toestemming niet heeft, dan is de erkenning nietig. De drie hiervoor genoemde nietigheidsgronden zijn het meest relevant voor mijn onderzoek, de overige worden buiten beschouwing gelaten.

Vernietiging

Aan de situatie dat er slechts twee juridische ouders mogen zijn, kan niets veranderd worden. Het kan zo zijn dat de verwekker of biologische vader na de geboorte zijn kind niet heeft erkend en dat de moeder toestemming heeft verleend aan een ander voor de erkenning, bijvoorbeeld haar partner. De

³⁷ *Kamerstukken II* 1996/1997, 24649, nr.28, p.7 (Brief)

³⁸ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 117

³⁹ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.11.4

verwekker of biologische vader kan het kind niet meer erkennen, omdat er al twee juridische ouders zijn.⁴⁰

Als de erkenning van degene die naast de moeder het kind heeft erkend wordt vernietigd, dan kan de verwekker of biologische vader het kind alsnog erkennen. Een verzoek tot vernietiging van de erkenning kan ingediend worden op de grond dat de erkenner niet de biologische vader van het kind is, dit staat in art. 1:205 lid 1 BW.⁴¹ Degenen die het verzoek kunnen indienen zijn⁴²:

- het kind, tenzij de erkenning tijdens zijn meerderjarigheid heeft plaatsgevonden;
- de erkenner, indien hij door bedreiging, dwaling, bedrog of tijdens zijn minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden daartoe is bewogen;
- de moeder, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog of tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is toestemming tot de erkenning te geven;
- het openbaar ministerie kan wegens strijd met de Nederlandse openbare orde, indien de erkenner niet de biologische vader is, vernietiging van de erkenning verzoeken.

Alleen in uitzonderlijke gevallen is het voor de verwekker of biologische vader mogelijk om de erkenning te laten vernietigen, namelijk op grond van misbruik van bevoegdheid van de moeder. Het gaat om de situatie waarin de moeder heeft geweigerd om toestemming te verlenen aan de man voor erkenning en zij vervolgens aan een ander, iemand die niet de verwekker of biologische vader is, toestemming heeft gegeven om het kind te erkennen. Er is sprake van misbruik van bevoegdheid door de moeder als zij de toestemming heeft gegeven met de intentie om de belangen van de verwekker of de biologische vader te benadelen.⁴³ Dit volgt uit art. 3:13 lid 2 jo. art. 3:15 BW. De rechter dient te beslissen of er sprake is van misbruik van bevoegdheid door de moeder en of de al gedane erkenning vernietigd dient te worden, zodat de biologische vader of verwekker het kind alsnog kan erkennen.⁴⁴

⁴⁰ Kuijper 2014, par. 6.10

⁴¹ Asser/De Boer 1* 2010/734

⁴² Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 118

⁴³ *Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap* 2016, p. 194-195

⁴⁴ Schrama e.a., 2018, par. 10.9.3.1

2.7 Samenvatting

De eerste deelvraag is: *“Wanneer wordt het verzoek voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap verleend, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?”*

Als het kind nog geen 16 jaar is, dient de moeder toestemming te verlenen voor een erkenning. Als het kind 12 jaar of ouder is, mag het kind de toestemming ook verlenen. Als zij geen toestemming willen verlenen voor de erkenning, dan kan er een verzoek tot vervangende toestemming voor de erkenning van het kind worden ingediend. Dit staat in art. 1:204 lid 3 BW. Een verzoek voor vervangende toestemming kan worden ingediend door de verwekker of de biologische vader van het kind, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind.

De vervangende toestemming wordt niet verleend wanneer de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind geschaad worden of wanneer de evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt. De rechter maakt een afweging tussen de belangen van de moeder, verwekker of biologische vader en het kind. Als de belangen van de moeder of het kind niet zwaarder wegen dan die van de verwekker of biologische vader, zal het verzoek voor de vervangende toestemming worden verleend en kan het kind erkend worden.

Hoofdstuk 3: Donor als verzoeker voor de erkenning

3.1 Inleiding

Door de geavanceerde technologieën is het tegenwoordig mogelijk om op verschillende manieren zwanger te raken. Door deze technologieën dient de regelgeving rondom het ouderschap in het afstammingsrecht ook voortdurend aangepast en aangevuld te worden. In dit hoofdstuk staat de donor centraal. In §3.2 zal toegelicht worden wat er wordt verstaan onder de termen biologische vader en verwekker. Vervolgens wordt er in §3.3 een casus geschetst over de oude positie van de donor en wordt de wetswijziging van art. 1:204 lid 3 BW besproken. Dit wordt gevolgd door §3.4 waarin er een toelichting wordt gegeven over de bekende en onbekende donor. Tot slot wordt de term family life toegelicht in §3.5.

3.2 Het verschil tussen de biologische vader en de verwekker

In art. 1:204 lid 3 BW wordt beschreven dat alleen de biologische vader, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind, en de verwekker een verzoek kunnen indienen bij de rechter voor vervangende toestemming om een kind te kunnen erkennen. Er bestaat een verschil tussen de biologische vader en de verwekker van een kind waardoor deze begrippen niet samenvallen.

De verwekker is de man die samen met de moeder het kind op een natuurlijke wijze heeft laten ontstaan.⁴⁵ Het afstammingsrecht kent naast de verwekker ook de biologische vader. De verwekker is ook altijd de biologische vader van het kind, maar de biologische vader hoeft niet altijd ook de verwekker te zijn.⁴⁶ In het handboek 'Een nieuwe visie op de afstamming' staat dat de biologische vader de man is die genetisch met het kind verwant is. Dit is de definitie die in dit onderzoeksrapport gehanteerd wordt voor de term biologische vader. De biologische vader, niet-zijnde de verwekker, heeft zijn zaad gedoneerd aan de moeder via een spermabank, hiermee is vervolgens de bevruchting

⁴⁵ *Kamerstukken II 1997/1998*, 24649, nr.3, p. 8 (MvT)

⁴⁶ Kuijper 2014, par. 6.2

tot stand gekomen.⁴⁷ Het verschil met de verwekker is dat er niet per se sprake hoeft te zijn van geslachtsgemeenschap tussen de moeder en de biologische vader.⁴⁸ Een goed voorbeeld van een biologische vader, die niet per se geslachtsgemeenschap met de moeder gehad hoeft te hebben, is de donor. De donor is dus de biologische vader van het kind, maar is niet de verwekker.⁴⁹

3.3 April 2014

Casus

Tina heeft altijd ongeluk in de liefde. Hierdoor heeft zij op 32-jarige leeftijd nog steeds geen vaste relatie. Al haar vriendinnen zijn getrouwd en hebben inmiddels kinderen. Tina wil ook dolgraag kinderen en vertelt dit aan Joris, haar beste vriend. Joris geeft aan dat hij bereid is om haar hiermee te helpen door zijn zaad beschikbaar te stellen. Joris stelt wel dat hij omgang wil met het kind en het kind wil erkennen. Tina en Joris hebben dit van te voren afgesproken. Tina is bij een kliniek geweest die haar heeft geholpen om zwanger te raken. Tina is door middel van zelfinseminatie, met de spermadonatie van Joris, zwanger geworden. Joris is dus de donor. Na een hele mooie zwangerschap bevalt Tina van een dochter genaamd Cindy. Zeven maanden na de geboorte van Cindy wil Joris haar erkennen. Tina en Joris hebben in de tussentijd veel ruzies gehad en Tina wil niet meer dat Joris Cindy erkent. Zij weigert hier toestemming voor te geven. Joris dient een verzoek in tot vervangende toestemming om Cindy alsnog te kunnen erkennen. Zijn verzoek wordt niet-ontvankelijk verklaard aangezien hij niet de verwekker is van Cindy. Joris kan zijn dochter dus niet erkennen.

Wetswijziging

De casus die hierboven is geschetst, geeft de positie aan van donoren tot en met maart 2014. Tot en met die datum was het voor donoren niet mogelijk om hun kind te erkennen door middel van een verzoek voor vervangende toestemming, omdat de wet beschreef dat slechts de verwekker van een kind dit kon doen. Het verzoek van een donor werd bij voorbaat niet-ontvankelijk verklaard.⁵⁰ Voor

⁴⁷ *Kamerstukken II* 2011/2012, 33032, nr.3, p. 6 (MvT)

⁴⁸ *Schrama, Ars Aequi Libri* maart 2016, p. 214

⁴⁹ *Kamerstukken II* 1997/1998, 24649, nr.3, p. 8 (MvT)

⁵⁰ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 6.12

vooral bekende donoren die family life met het kind hadden opgebouwd was dit erg ongunstig, omdat zij het kind niet konden erkennen. Er moest volgens vaste jurisprudentie van het EHRM een mogelijkheid zijn voor bekende donoren om een familierechtelijke betrekking te kunnen vestigen met het kind.⁵¹ Dit heeft ertoe geleid dat de Hoge Raad in een beschikking⁵² heeft bepaald, dat de biologische vader, niet-zijnde de verwekker, een verzoek voor vervangende toestemming kan indienen mits hij family life met het kind heeft. In april 2014 is de wet aangepast naar aanleiding van dit arrest.⁵³ In art. 1:204 lid 3 BW wordt nu beschreven dat de biologische vader van het kind, die niet de verwekker is en in een nauwe en persoonlijke betrekking staat tot het kind, het kind kan erkennen als de vervangende toestemming verleend is.

3.4 De bekende en onbekende donor

De donor is de man die zijn zaad voor een kunstmatige donorinseminatie heeft afgestaan.⁵⁴ De biologische vader van een kind kan een donor zijn. Niet alle donoren komen in aanmerking om een verzoek in te dienen voor de vervangende toestemming bedoeld in art. 1:204 lid 3 BW. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bekende en onbekende donoren. Slechts bekende donoren worden gezien als biologische vader en komen in aanmerking voor de vervangende toestemming.

Voordat het verschil tussen een bekende en onbekende donor wordt toegelicht, wordt er kort stilgestaan bij het volgende. Wanneer een vrouw bevrucht wordt met het zaad van haar *eigen* man door middel van kunstmatige inseminatie, wordt haar echtgenoot volgens het afstammingsrecht gezien als donor die tevens de instemmende levensgezel van de moeder is. Hij is dus geen verwekker. Hij wordt van rechtswege juridisch vader van het kind door het huwelijk wat hij met de moeder heeft, dit staat in art. 1:199 sub a BW.⁵⁵ De donor in deze situatie hoeft het kind achteraf niet te erkennen. Voor de donor die niet van rechtswege juridisch vader wordt geldt het volgende.

⁵¹ Mollema 2014, p. 209-210

⁵² HR 24 januari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF0205

⁵³ *Kamerstukken II* 2011/2012, 33032, nr.3, p.8 (MvT)

⁵⁴ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 113

⁵⁵ *Schrama, Ars Aequi Libri* maart 2016, p. 214

Donoren zijn te verdelen in bekende en onbekende donoren. In het volgende geval spreken we van een onbekende donor. Een vrouw is bevrucht geworden door middel van donorinseminatie met het zaad van een man die dit heeft afgestaan bij een spermabank, mits de vrouw van te voren niet wist van wie het zaad afkomstig was. Een onbekende donor wil in het algemeen geen deel uitmaken van het leven van het kind, aangezien hij onbekend wil blijven.⁵⁶ De onbekende donor is daarom uitgesloten voor het indienen van een verzoek tot vervangende toestemming voor erkenning van het kind. De Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting bewaart de gegevens van donoren. Zij stelt een verklaring op waaruit blijkt dat de donor onbekend is voor de vrouw bij wie de kunstmatige donorinseminatie heeft plaatsgevonden.⁵⁷ Zij verzamelt deze gegevens op grond van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting. Nadat het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt kan het kind de stichting om de gegevens van zijn donor verzoeken, dit staat in art. 3 lid 2 Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting.

Als de identiteit van de donor wel bij de moeder bekend is bij de geboorte van het kind, dan spreken we van een bekende donor.⁵⁸ De bekende donor komt in aanmerking om een verzoek voor vervangende toestemming in te dienen, mits hij kan aantonen dat hij in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat.⁵⁹ Als hij dit kan aantonen, dan wordt hij gezien als de biologische vader van het kind en kan hij zijn verzoek indienen. Ten opzichte van de verwekker geldt voor de bekende donor dus een extra voorwaarde.

3.5 Family life

Zoals eerder besproken komt de bekende donor in aanmerking om een verzoek voor vervangende toestemming in te kunnen dienen. De bekende donor kan onderverdeeld worden in de bekende donor met family life en de bekende donor zonder family life. De bekende donor zonder family life komt niet

⁵⁶ Mollema 2014, p. 210

⁵⁷ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 113

⁵⁸ *Kamerstukken II* 2011/2012, 33032, nr.3, p. 6 (MvT)

⁵⁹ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 113

in aanmerking om een verzoek tot vervangende toestemming in te dienen, aangezien er in art. 1:204 lid 3 BW wordt aangegeven dat de biologische vader die niet de verwekker is van het kind moet kunnen aantonen dat hij in een nauwe en persoonlijke betrekking staat tot het kind. Slechts de donor die family life heeft opgebouwd met het kind kan dus een verzoek indienen tot vervangende toestemming op grond van art. 1:204 lid 3 BW. De biologische vader dient dus, ten opzichte van de verwekker, te voldoen aan een vereiste voordat zijn verzoek tot vervangende toestemming verleend wordt, hij dient family life met het kind te hebben.⁶⁰

De bekende donor kan zijn kind slechts erkennen als hij family life heeft met het kind. Hij moet kunnen aantonen dat hij in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat. De afweging hiervan hangt af van de omstandigheden van het geval.⁶¹ Er dient aannemelijk gemaakt te worden dat er sprake is van family life door bijkomende omstandigheden waaruit blijkt dat de bekende donor een band heeft met het kind.

De bekende donor dient naast zijn biologisch vaderschap andere omstandigheden te benoemen, waaruit afgeleid kan worden dat deze nauwe persoonlijke betrekking er is.⁶² Er wordt in ieder geval gekeken naar de band tussen de bekende donor en de moeder van het kind, wat de rol is van de bekende donor in het leven van het kind en de betrokkenheid van de bekende donor in het leven van het kind.⁶³ Als de moeder met de bekende donor heeft afgesproken dat hij het kind mag erkennen, dan mag de moeder hier niet onbedachtzaam op terug komen.⁶⁴

Family life volgt uit art. 8 lid 1 EVRM. Hierin wordt het recht op bescherming van het privéleven en van het familie- en gezinsleven beschreven. Uit dit artikel blijkt dat wanneer de biologische vader en het kind een relatie hebben die aangemerkt kan worden als gezinsleven, dat zij in beginsel het recht hebben dat deze relatie volgens het recht wordt erkend als een familierechtelijke betrekking. De mogelijkheid van

⁶⁰ Asser/De Boer 1* 2010/693

⁶¹ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 113

⁶² GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW, aant. 22

⁶³ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 113

⁶⁴ *Kamerstukken II* 2011/2012, 33032, nr.3, p. 17 (MvT)

de erkenning kan hem slechts worden onthouden als er is voldaan aan de vereisten van art. 8 lid 2 EVRM. Uit art. 8 lid 2 EVRM blijkt dat de erkenning geen doorgang kan vinden als de belangen voor het weigeren van de toestemming voor de erkenning gerechtvaardigd worden.⁶⁵

Wanneer er tussen de verwekker of biologische vader en het kind family life bestaat, dan kan de familierechtelijke betrekking worden vastgesteld.⁶⁶ Als de familierechtelijke betrekking tussen de verwekker of de biologische vader en het kind is vastgesteld, dan is er een sterkere rechtspositie aangezien hij nu de juridische vader van het kind is. Naast de wettelijke familieband zorgt family life er ook voor dat er rechten en plichten ontstaan voor de verwekker of biologische vader met betrekking tot de verzorging en opvoeding van het kind, dit blijkt uit art. 6 IVRK. Ook hebben het kind en de verwekker of biologische vader recht op omgang met elkaar als zij niet samen leven.⁶⁷ Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de verwekker of biologische vader en de moeder niet samenwonen.

3.6 Samenvatting

De tweede deelvraag is: *'Wanneer kan een donor een verzoek indienen bij de rechter voor vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?'*

Er bestaan twee soorten donoren, te weten de bekende en onbekende donor. Als een man zijn zaad heeft afgestaan aan een spermabank waarmee de moeder vervolgens bevrucht is, maar zij niet weet van wie het zaad is, dan spreken we van een onbekende donor. Als de identiteit van de donor wel bekend was bij de moeder, dan spreken we van een bekende donor. Slechts de bekende donor komt in aanmerking voor vervangende toestemming om het kind te kunnen erkennen. Er geldt voor deze biologische vader, ten opzichte van de verwekker, wel een extra voorwaarde om het kind te kunnen

⁶⁵ Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018, nr. 117a

⁶⁶ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 1.4.2.B

⁶⁷ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 1.4.2.B

erkennen. Er moet namelijk aangetoond kunnen worden dat hij in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat. Hij moet dus kunnen bewijzen dat er sprake is van family life bedoeld in art. 8 EVRM.

Het hangt af van de omstandigheden of er wel of geen sprake is van family life. Wanneer blijkt dat de biologische vader, te weten de bekende donor, en het kind een relatie met elkaar hebben, dan hebben zij het recht om deze band volgens het recht te laten vaststellen als een familierechtelijke betrekking. Er wordt ook gekeken wat de band is tussen de biologische vader en de moeder van het kind en welke rol hij heeft gespeeld voor en na de geboorte van het kind. Als hieraan wordt voldaan, dan wordt de bekende donor aangemerkt als de donor met family life en kan hij zijn verzoek voor vervangende toestemming indienen, omdat hij de biologische vader van het kind is die bedoeld wordt in art. 1:204 lid 3 sub b BW.

Hoofdstuk 4: Het advies van de bijzondere curator

4.1 Inleiding

Kinderen hebben een kwetsbare rol in de samenleving en hun belangen worden niet altijd even goed behartigd. Dit kan komen door verschillende omstandigheden. Gelukkig hebben kinderen in bepaalde omstandigheden recht op een bijzondere curator die hierbij helpt. De bijzondere curator staat in dit hoofdstuk centraal. In §4.2 zal behandeld worden wat een bijzondere curator precies is en wat zijn of haar taak is. Ook wordt er behandeld hoe het verzoek ingediend kan worden en door wie. Vervolgens wordt er in §4.3 behandeld hoe de minderjarige wordt vertegenwoordigd en welke rechten de minderjarige heeft.

4.2 Wat is een bijzondere curator?

Er wordt in dit hoofdstuk ingegaan op wat een bijzondere curator is, wat de taak is van een bijzondere curator en welke rol hij of zij speelt in een vervangende toestemming zaak. Er wordt aandacht besteedt aan de bijzondere curator, omdat het belang van het kind de eerste rechtsoverweging is volgens art. 3 lid 1 IVRK.

In art. 1:245 BW en art. 1:247 BW staat dat minderjarigen onder gezag staan van hun wettelijke vertegenwoordigers. Onder gezag wordt verstaan het ouderlijk gezag, maar dit kan ook voogdij zijn volgens art. 1:245 lid 2 BW. Het gezag heeft volgens art. 1:245 lid 4 BW betrekking op de minderjarige zelf, op het bewind over zijn of haar vermogen en de vertegenwoordiging met betrekking tot burgerlijke handelingen. Minderjarigen kunnen wel zonder toestemming rechtshandelingen verrichten waarvan het in het maatschappelijke verkeer gebruikelijk is dat zij deze verrichten. Het voeren van een civielrechtelijk proces valt hier niet onder.⁶⁸

Het kan zo zijn in de dagelijkse opvoeding dat de belangen van een kind en van de ouder of voogd, die het gezag over het kind heeft, in strijd zijn met elkaar.⁶⁹ In bepaalde situaties kan een

⁶⁸ Jansen, *NJB* 2016/1563

⁶⁹ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 9.1.3

belanghebbende dan een verzoek indienen voor een bijzondere curator. Een bijzondere curator is een persoon die de belangen van minderjarigen behartigt. Een bijzondere curator kan slechts aangesteld worden bij een belangenconflict tussen het kind en de ouder of voogd.⁷⁰ De bijzondere curator is ervoor om een bepaald concreet probleem op te lossen en onderscheidt zichzelf van een ouder of voogd dan wel een mentor.⁷¹

De taak van de bijzondere curator is om op te treden als de vertegenwoordiger van een minderjarige. Dit kan zowel in als buiten rechte zijn. De bijzondere curator probeert om door middel van zijn bemiddeling het conflict op te lossen.⁷² Als dit geen positieve uitkomst heeft, zal hij een procedure bij de rechter starten als vertegenwoordiger van de minderjarige.

De bijzondere curator kan alleen aangesteld worden als het in het belang is van de minderjarige waarbij de rechter volgens art. 1:250 lid 1 BW de aard van de belangenstrijd in aanmerking neemt. Als het belangenconflict tussen de minderjarige en de ouders of voogd niet zelf opgelost kan worden, en het niveau van huis-tuin-en-keukenperikelen te boven gaat, dan kan er een verzoek ingediend worden bij de rechter om een bijzondere curator te benoemen.⁷³ Er dient tussen de minderjarige en de ouder of voogd sprake te zijn van een probleem met betrekking tot de opvoeding, verzorging of vermogen van de minderjarige.⁷⁴ Aangelegenheden zoals scholing en arbeid behoren ook tot de begrippen verzorging en opvoeding.⁷⁵

In alle afstammingszaken wordt er op verzoek of ambtshalve een bijzondere curator benoemd die de belangen van het kind zal behartigen. In een verzoekschriftprocedure is het verplicht om een advocaat te hebben, deze zal het verzoek indienen bij de rechtbank. Belanghebbenden kunnen op grond van art. 1:250 lid 1 BW een verzoek indienen voor een bijzondere curator. Uit art. 798 Rv blijkt dat een belanghebbende iemand is op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft.

⁷⁰ *NJB* 2013/1481

⁷¹ Asser/De Boer 1* 2010/819c

⁷² Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 9.1.3

⁷³ Vlaardingerbroek e.a. 2018, par. 9.1.3

⁷⁴ *Kamerstukken II* 1992-1993, 23012, nr. 3, p.11 (MvT)

⁷⁵ Asser/De Boer 1* 2010/819b

Hierbij kan gedacht worden aan een juridische ouder, het kind, pleegouders, een biologisch ouder of degene die family life met het kind heeft op grond van art. 8 EVRM.⁷⁶ Als er geen verzoek is ingediend voor een bijzondere curator, dan zal de rechter ambtshalve een bijzondere curator toekennen op grond van art. 1:212 BW.

De rechter heeft bij de beantwoording van de vraag of er een bijzondere curator nodig is een grote beoordelingsvrijheid.⁷⁷ Als er een bijzondere curator wordt aangesteld in een zaak, wordt het kind niet meer vertegenwoordigd door zijn ouder(s).⁷⁸ De vertegenwoordiging van de bijzondere curator kan zowel in als buiten rechte plaatsvinden, dit volgt uit art. 1:250 lid 1 BW. Vaak is de bijzondere curator een advocaat, maar dit kan bijvoorbeeld ook een gedragsdeskundige zijn.

4.3 Vertegenwoordiging van het kind

In een erkenningszaak staan de belangen van de moeder tegenover die van de vader en botsen dezen. Kinderen hebben ook een belang en het is belangrijk dat deze worden behartigd. De bijzondere curator zorgt ervoor dat de belangen van de minderjarige boven tafel komen en worden behartigd.⁷⁹

In art. 12 lid 1 IVRK staat dat een kind het recht heeft om zijn of haar eigen mening te vormen. Het kind heeft het recht om deze mening vrijelijk te uiten en er wordt een belang gehecht aan deze mening, rekening houdende met de leeftijd van de minderjarige. In art. 12 lid 2 IVRK staat vervolgens dat het kind het recht heeft om in de gelegenheid gesteld te worden om gehoord te worden in een gerechtelijke of bestuurlijke procedure die het kind betreft. Het kind kan rechtstreeks gehoord worden of via een vertegenwoordiger. Art. 9 IVRK beschrijft dat het kind niet moet worden gescheiden van zijn of haar ouders tegen zijn of haar wil in, tenzij de scheiding noodzakelijk is in het belang van het kind. Alle betrokkenen dienen in de gelegenheid gesteld te worden om zijn of haar mening naar voren te

⁷⁶ Rechtspraak oktober 2014, p. 3

⁷⁷ T&C BW, commentaar op art. 1:250 BW

⁷⁸ Schrama e.a. (Red.) 2018, p. 250

⁷⁹ Rechtspraak 2014, p. 1

brenge⁸⁰. Zoals in art. 12 lid 2 IVRK staat kan de wettelijke vertegenwoordiger de belangen van het kind namens het kind behartigen.

Als het gaat om een erkenningszaak zal er standaard een bijzondere curator benoemd worden in de zaak, het valt namelijk onder een afstammingszaak zoals beschreven is in art. 1:212 BW. De bijzondere curator zal dan met het kind praten en proberen om zijn of haar mening, over of de vervangende toestemming voor de erkenning verleend dient te worden, zo goed mogelijk verwoorden. De bijzondere curator zal optreden namens het minderjarige kind in de erkenningszaak en zijn of haar belangen zo goed mogelijk proberen te behartigen. De taak van de bijzondere curator wordt bij de benoeming door de rechter vastgesteld. De rechter verwacht in ieder geval dat de bijzondere curator met alle belanghebbenden afzonderlijk een gesprek voert.⁸¹ De bijzondere curator zal een gesprek voeren met de verwekker of biologische vader, met de moeder en met het kind zelf.

De bijzondere curator zal na zijn of haar onderzoek een advies opstellen, waarin de inhoud van de gevoerde gesprekken met de belanghebbenden aan orde zullen komen, de eventuele bevindingen van de bijzondere curator, zijn of haar standpunt over het verzoek en eventueel verweer. Ook wordt er in dit verslag vermeld of de bijzondere curator, gelet op de gesprekken met de belanghebbenden, toewijzing van het verzoek voor de vervangende toestemming in het belang van de minderjarige acht. Dit wordt onderbouwd. Het advies wordt verleend aan de rechter.⁸²

4.4 Samenvatting

De derde deelvraag is: *‘Wat is de rol van de bijzondere curator bij de beoordeling over het verlenen van de vervangende toestemming van erkenning van het vaderschap, op basis van wet- en regelgeving en literatuuronderzoek?’*

Een bijzondere curator is een persoon die de belangen van een minderjarige behartigt als er een belangenconflict heerst tussen de minderjarige en de ouder of voogd. De bijzondere curator helpt om

⁸⁰ Jansen, *NJB* 2016/1563

⁸¹ Rechtspraak oktober 2014, p. 8

⁸² Rechtspraak 2014

een specifiek probleem op te lossen met betrekking tot de opvoeding, verzorging of het vermogen van het kind. De bijzondere curator zal met het kind praten en proberen om zijn of haar mening, over of de vervangende toestemming voor de erkenning verleend dient te worden, zo goed mogelijk verwoorden.

De taak van de bijzondere curator wordt bij de benoeming door de rechter vastgesteld. De rechter verwacht in ieder geval dat de bijzondere curator met de betrokkenen praat om de verschillende belangen goed in kaart te kunnen brengen. De bijzondere curator zal een verslag opstellen, gericht aan de rechter, met al zijn of haar bevindingen en of het in het belang van het kind wordt geacht om de vervangende toestemming voor erkenning van de minderjarige te verlenen aan de verwekker of biologische vader.

Hoofdstuk 5. Resultaten jurisprudentieonderzoek: afwijzing van het verzoek voor vervangende toestemming

5.1 Inleiding

Om een goed advies te kunnen verlenen aan de opdrachtgever, betreffende de vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap, is gekeken naar de praktijkoverwegingen van de rechter. Zoals in §1.6 benoemd zijn er 24 uitspraken geanalyseerd waarin de vervangende toestemming is afgewezen. In de jurisprudentieanalyse (zie bijlage 1) is gebruikt gemaakt van vijf verschillende topics. In elke paragraaf wordt er een topic behandeld. In §5.2 zal besproken worden wie de verzoekers waren in de gekozen uitspraken. Hierna wordt in §5.3 het belang van de biologische vader of verwekker behandeld. Vervolgens zal §5.4 gaan over het belang van de moeder en §5.5 over het belang van het kind. Tot slot wordt in §5.6 het advies van de bijzondere curator behandeld.

In dit hoofdstuk wordt de focus gelegd op uitspraken waarin de vervangende toestemming is afgewezen door de rechter, met uitzondering van uitspraak 5. In uitspraak 5 is de zaak pro-forma aangehouden door de rechter, zodat er bij de Raad advies ingewonnen kon worden over de risico's die de erkenning met zich meebrengt.

5.2 Wie is de verzoeker?

Er is ten eerste gekeken naar wie de verzoekers in de verschillende uitspraken waren. Als de verzoeker niet de verwekker of biologische vader van het kind is, dan zal het verzoek niet-ontvankelijk verklaard worden. Van de 24 uitspraken zijn er 23 ontvankelijk verklaard. Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat het in 20 van de 24 uitspraken gaat om de verwekker. In de uitspraken 3 en 16 wordt benoemd, dat de verzoeker de biologische vader van het kind is, maar niet specifiek of het ook de verwekker is. Aangezien er in deze twee uitspraken niet getoetst is of er sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de man en het kind, is de conclusie getrokken dat zij wel degelijk verwekkers zijn. Art.

1:204 lid 3 sub b BW beschrijft namelijk dat de biologische vader van het kind, die niet de verwekker is in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind moet staan.

In uitspraak 23 is het verzoek niet-ontvankelijk verklaard. Het verzoek voor vervangende toestemming was ingediend door de biologische vader, niet-zijnde verwekker van het kind. De vrouw is met behulp van zelfinseminatie zwanger geworden. De bekende donor wilde het kind erkennen en stelde dat er sprake was van een nauwe persoonlijke betrekking tussen hem en het kind. Na de geboorte heeft de man weinig contact met het kind gehad en geen zorgintentie. De vrouw heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de man en vrouw akkoord zijn gegaan met de beperkte rol van de man. De rechter achtte dat er geen sprake was van family life, waardoor het verzoek niet-ontvankelijk verklaard is.

5.3 De belangen van de biologische vader of de verwekker

Zoals eerder in dit onderzoeksrapport benoemd, weegt de rechter de belangen van de verschillende partijen tegen elkaar af. In de meeste uitspraken kwamen de belangen van de verzoekers met elkaar overeen. Vaak was het belang dat het kind op de hoogte gesteld diende te worden over van wie het afstamt of dat de man graag contact met het kind wilde. Uit alle 24 uitspraken viel te herleiden dat de man stelde dat zowel hij als het kind er recht op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking, zodat de juridische werkelijkheid in overeenstemming is met de biologische werkelijkheid. Een voorbeeld van een van deze uitspraken is uitspraak 1.

In 17 van de 24 uitspraken is naast een verzoek tot vervangende toestemming, ook een verzoek voor een omgangsregeling met het kind is ingediend. In veel uitspraken gingen deze verzoeken dus samen. Verder is er naast het verzoek voor vervangende toestemming, in 6 van de 24 uitspraken die gekozen zijn voor dit onderzoek, ook een verzoek ingediend met betrekking tot het gezag.

5.4 De belangen van de moeder

5.4.1 Emotionele weerstand

Het belang van de moeder bij de afwijzing van de vervangende toestemming is groot, de redenen kunnen verschillend zijn. Het belang van de moeder is groot, omdat het kind vaak bij haar woont. Zij

dient er zorg voor te dragen dat het kind niet wordt belemmerd in zijn of haar opvoeding. Als zij van mening is dat dit wel zal gebeuren door de erkenning, moet zij duidelijk kenbaar te maken waarom de erkenning niet plaats dient te vinden. In 23 van de 24 gevallen woont het kind bij de moeder. In uitspraak 8 woont het kind bij een pleeggezin.

Zoals in §2.5 benoemd, blijkt uit parlementaire geschiedenis, dat de emotionele weerstand van de moeder niet voldoende is om het verzoek voor de vervangende toestemming af te wijzen. Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat de emotionele weerstand van de moeder gepaard ging met een blijvende angst en spanning tegenover de verwekker naar aanleiding van gebeurtenissen uit het verleden, spanningen voor en na de erkenning, psychische problemen, het kind dat belemmerd wordt in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling, hevige stress uit het verleden die zich geuit heeft in fysieke klachten, de onzekere verblijfplaats van de verwekker, de vrees voor een internationale ontvoering van het kind en een niet herstelbare communicatie tussen de man en vrouw.

5.4.2 Gebeurtenissen uit het verleden

Uit de jurisprudentie blijkt dat het belang van de moeder tegen het verlenen van de vervangende toestemming vaak ligt gelegen in een gebeurtenis(sen) uit het verleden. De moeder heeft door wat er in het verleden is gebeurd vaak zo'n grote angst voor de man, dat de gevolgen van de erkenning ervoor zorgen dat de ongestoorde verhouding die zij met het kind heeft aangetast wordt. Deze verhouding wordt vaak aangetast, doordat de moeder veel angst en spanningen ervaart, waardoor zij niet in staat is om een stabiele leefomgeving aan het kind te kunnen bieden of omdat haar angst een weerslag zal hebben op het kind. Als dit zo is en de belangen van het kind hierdoor geschaad zullen worden, dan zal het verzoek voor de vervangende toestemming worden afgewezen op grond van art. 1:204 lid 3 BW.

Bij gebeurtenissen uit het verleden kan gedacht worden aan fysieke of mentale mishandeling, bedreigingen, stalking, dwingen tot plegen van abortus of een andere strafrechtelijke handeling. In 9 van de 24 uitspraken is er sprake van mishandeling door de man jegens de vrouw. In 4 van de 24 uitspraken heerst er een vrees vanuit de kant van de vrouw dat de man het kind zal ontvoeren na de

erkenning. In uitspraak 18 gaat het om een Jordaanse man die in het verleden identiteitspapieren heeft vervalst. De vrouw is bang dat de man het kind zal meenemen naar Jordanië. Jordanië is geen verdragsstaat bij het Verdrag betreffende burgerrechtelijke aspecten van internationale kinderontvoering, waardoor ze het kind niet zomaar terug kan halen. Verder is er in 2 uitspraken sprake van stalking door de man en in 2 uitspraken sprake van bedreiging door de man jegens de vrouw.

5.4.3 Extreme situatie

Uit het jurisprudentieonderzoek en uit §2.4 blijkt dat de meeste verzoeken voor vervangende toestemming toegewezen worden. Er waren relatief minder uitspraken te vinden waarin het verzoek afgewezen werd. Het verzoek wordt slechts afgewezen als de moeder van het kind kan aantonen dat er sprake is van een extreme situatie, die ertoe zal leiden dat de erkenning erge risico's meebrengt voor het kind of dat de erkenning ertoe zal leiden dat de verhouding tussen de moeder en het kind geschaad zal worden. Wanneer de vrouw niet genoeg kan aantonen in welk opzicht de verhouding tussen haar en het kind wordt geschaad of welke risico's de erkenning voor het kind zal meebrengen, dan zal de erkenning zijn doorgang vinden. Uit de geanalyseerde uitspraken blijkt eigenlijk in alle gevallen sprake te zijn van een extreme situatie. Het gaat vaak om een mishandeling, bedreiging, stalking of het seksueel misbruiken van de vrouw, maar het kan ook zijn dat de man een strafrechtelijk verleden heeft.

Een voorbeeld van een extreme situatie is uitspraak 14, dit is een zaak waarin de verwekker de vrouw en haar familie heeft bedreigd en gestalkt. Als gevolg hiervan had de vrouw een grote angst voor de man. Hier heeft zij stress aanhoudende klachten aan overgehouden in de vorm van fibromyalgie en angst- en paniekaanvallen en stelde dat dit een negatieve weerslag op het kind zal hebben. Zowel de bijzondere curator als de rechter waren het hier mee eens en het verzoek van de man voor de vervangende toestemming is vervolgens ook afgewezen. Het is door de moeder voldoende aannemelijk gemaakt dat zij in een onevenwichtige psychische toestand komt te verkeren door de erkenning, waardoor er risico's ontstaan dat zij niet in staat is om een stabiel opvoedingsklimaat te

bieden aan het kind. Het kind zal hierdoor in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling worden belemmerd.

5.5 De belangen van het kind

Zoals in §2.5 is gezegd, is op basis van het IVRK, het belang van het kind de eerste overweging bij de beoordeling over het verzoek voor vervangende toestemming. Uit art. 1:204 lid 3 BW blijkt dat het verzoek geen doorgang kan vinden als de ongestoorde verhouding tussen de moeder en het kind geschaad zal worden of als het kind belemmerd wordt in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.

Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat het vaak een reeks aan gebeurtenissen zijn, die er vervolgens voor zorgen dat de erkenning niet in het belang van het kind wordt geacht. Wat vaak te zien is, is dat de moeder door angst en spanningen uit het verleden niet in staat zal zijn om een stabiele leefomgeving aan het kind te kunnen bieden als de erkenning doorgang zou vinden. Hierdoor wordt de ongestoorde verhouding tussen de moeder en het kind geschaad. Omdat het kind vaak bij de moeder woont en afhankelijk is van haar met betrekking tot zijn of haar opvoeding en verzorging, is het cruciaal dat spanningen, angst en andere negatieve gevoelens geen weerslag dienen te hebben op het kind. Als dit wel zo is, dan bestaat er een risico dat de ongestoorde verhouding tussen het kind en de moeder wordt geschaad. Het verzoek wordt in dit soort gevallen afgewezen, omdat er anders risico's bestaan dat het kind wordt belemmerd in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. De erkenning is dan niet in het belang van het kind.

In uitspraak 22 ging het om een kind dat meerdere malen geconfronteerd was met huiselijk geweld door de verwekker, tegenover zijn moeder. Hierdoor kampt het kind met een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Het kind zit op speciaal onderwijs, is bang voor de man en volgt speltherapie om het verleden te kunnen verwerken. In deze zaak heeft de vrouw voldoende aannemelijk kunnen maken dat de belangen van het kind bij een ongestoorde verhouding met haar en de sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komen, doordat haar angsten voor de gevolgen van de erkenning reëel zijn.

5.6 Het advies van de bijzondere curator

Zoals in §4.2 en §4.3 eerder is benoemd, wordt er in een afstammingszaak altijd een bijzondere curator benoemd. Hij of zij zal een onderzoek doen naar de af te wegen belangen en een advies opstellen aan de rechter waarin wordt aangegeven of de erkenning in het belang van het kind is. In alle uitspraken die onderzocht zijn is er ook een bijzondere curator toegewezen, soms op verzoek en anders ambtshalve.

Slechts in een aantal uitspraken zijn de specifieke belangen van een kind benoemd, in de andere waren het meer algemene belangen, zoals een ongestoorde verhouding met de moeder kunnen behouden of dat het kind niet belemmerd dient te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Een voorbeeld van een specifiek belang van een kind was een zaak, namelijk uitspraak 3, waarin het kind een sterke afkeer tegenover de verwekker heeft, omdat het kind stelt seksueel misbruikt te zijn door hem.

Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat de bijzondere curator de rechter slechts adviseert om het verzoek voor de vervangende toestemming af te wijzen als het gaat om een hele ernstige situatie. De situatie moet er vervolgens voor zorgen dat de erkenning niet in het belang van het kind moet worden geacht. In uitspraak 7 ging het om een vrouw die in het verleden mishandeld is door de man, waardoor zij veel angst heeft voor hem. De vrouw stelde dat haar angst een negatieve weerslag zou hebben op het kind. De bijzondere curator ging hierin mee en adviseerde dat de erkenning niet in het belang van het kind was en het verzoek afgewezen diende te worden.

Het advies van de bijzondere curator om het verzoek toe of af te wijzen hoeft niet gevolgd te worden door de rechter als de rechter een andere mening heeft met betrekking tot het belang van het kind. Uit de uitspraken die in dit onderzoeksrapport zijn gebruikt blijkt dat de rechter in 6 van de 24 zaken het advies van de bijzondere curator niet heeft gevolgd. In deze zaken adviseerde de bijzondere curator om de verzoeken voor de vervangende toestemming toe te wijzen, omdat de erkenningen in het belang van de kinderen zouden zijn. Uit deze zes uitspraken blijkt dat de bijzondere curator niet is meegegaan met het belang van de vrouw, omdat zij onvoldoende heeft aangegeven wat de risico's van

de erkenning voor het kind zijn of omdat zij onvoldoende heeft gemotiveerd waarom de gebeurtenissen uit het verleden momenteel nog steeds zo een grote impact op haar hebben, waardoor zij niet in staat zal zijn om een stabiele leefomgeving te kunnen bieden aan het kind. Verder staat er in 3 van de 24 uitspraken geen advies van de bijzondere curator, slechts dat deze benoemd is in de zaak.

Uit uitspraak 17 blijkt dat wanneer de bijzondere curator niet genoeg informatie heeft of niet goed kan oordelen of de erkenning wel in het belang van het kind is, dat er dan geen advies wordt verleend. In een andere zaak, namelijk uitspraak 12, heeft de bijzondere curator in het advies aangegeven dat zij adviseert dat de erkenning momenteel niet in het belang van het kind is, maar dat ze de zaak een jaar wilde aanhouden, om te kunnen bepalen hoe de verwekker zich gedraagt en of de erkenning dan wel in het belang van het kind is. De rechter heeft het verzoek toch afgewezen.

5.7 Samenvatting

De laatste deelvraag luidt als volgt: *'Onder welke feiten en omstandigheden verleent de rechter de vervangende toestemming niet op basis van jurisprudentieonderzoek?'*.

Voor de beantwoording van de deelvraag zijn er 24 uitspraken met elkaar vergeleken. In één van de 24 uitspraken is de nauwe persoonlijke betrekking getoetst. In het merendeel van de uitspraken was het belang van de man dat hij wilde dat het kind wist van wie hij of zij afstamt of stelde dat zowel hij als het kind er recht op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking, zodat de juridische werkelijkheid in overeenstemming is met de biologische werkelijkheid.

De emotionele weerstand van de vrouw is niet voldoende om het verzoek voor vervangende toestemming af te wijzen. Deze weerstand gaat gepaard met negatieve gevolgen voor het belang van het kind. In veel uitspraken komt naar voren dat de vrouw door gebeurtenissen uit het verleden een blijvende angst of spanningen heeft aangehouden jegens de man. In sommige gevallen hebben de vrouwen fysieke klachten overgehouden aan de blijvende stress. Op het moment dat de vrouw geen stabiel opvoedingsklimaat meer aan het kind kan bieden doordat haar stress of spanning een weerslag heeft op het kind, zal het verzoek afgewezen worden, omdat er dan een reëel risico bestaat dat het

kind wordt belemmerd in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Het verzoek wordt afgewezen omdat de belangen van het kind, en/of de vrouw, geschaad worden.

Het advies van de bijzondere curator is niet bindend en de rechter kan hier van afwijken. Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat de rechter in 6 uitspraken het advies van de bijzondere curator niet gevolgd heeft. Het kan ook voorkomen dat de bijzondere curator geen advies heeft, doordat de risico's voor het kind niet goed vastgesteld kunnen worden.

Hoofdstuk 6: Conclusie

De centrale vraag van het onderzoeksrapport is: *“Welk advies kan Advocatenkantoor A.F. Mandos worden gegeven betreffende de vervangende toestemming voor erkenning van het vaderschap op basis van wet- en regelgeving, literatuur- en jurisprudentieonderzoek?”*

Het verzoek voor vervangende toestemming wordt slechts afgewezen als het gaat om een extreme situatie. Wat een situatie extreem maakt, kan niet eenvoudig worden beschreven, er is geen maatstaf voor. Het gaat vaak om gebeurtenissen uit het verleden, die vandaag de dag nog steeds een impact hebben op het kind of de vrouw.

Wanneer het verzoek wordt ingediend door de bekende donor, kan de vrouw weerleggen waarom er geen sprake is van family life zoals bedoeld in art. 8 EVRM, zodat het verzoek voor vervangende toestemming niet-ontvankelijk wordt verklaard en niet inhoudelijk behandeld wordt. De vrouw kan dit aantonen door bijvoorbeeld e-mails of berichten waarin staat dat er van te voren is vastgesteld wat de rol van de man in het leven van het kind zou zijn of door te kunnen bewijzen dat het contact tussen de man en het kind te gering is om te kunnen spreken van family life.

In het verweer kan de vrouw zich niet alleen beroepen op emotionele weerstand, dit is onvoldoende om aan te kunnen tonen dat de erkenning geen doorgang dient te vinden. Er hoort ook sprake te zijn van bijzondere omstandigheden, waardoor de belangen van de vrouw of het kind zwaarder dienen te wegen dan het belang van de man. Vaak is de communicatie of relatie tussen de man en vrouw zodanig verstoord door gebeurtenissen uit het verleden. Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat de vrouw naar aanleiding van de gebeurtenissen spanning, angst of stress kan overhouden. De stress kan zich in sommige gevallen uiten in fysieke klachten.

Er dient verder duidelijk aangekaart te worden dat de verhouding tussen de vrouw en het kind verstoord wordt en op welke manier dit gebeurt. Als het kind wordt belemmerd in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling door de erkenning, dient dit ook voldoende aannemelijk gemaakt te worden. Dit zijn de twee ‘tenzij-regels’ die in art. 1:204 lid 3 BW worden

benoemd. Het verzoek voor vervangende toestemming wordt slechts afgewezen als er voldoende aannemelijk is gemaakt dat er een risico bestaat dat één van deze twee regels geschonden wordt als de erkenning doorgang vindt. Uit het jurisprudentieonderzoek blijkt dat het verband tussen het belang van de vrouw en het kind erg belangrijk is, omdat er aangetoond moet kunnen worden dat de erkenning negatieve risico's voor het kind meebrengt. Het belang van de vrouw en het kind zijn nauw met elkaar verbonden aangezien het kind vaak bij de vrouw woont.

Uit de jurisprudentieanalyse blijkt dat het verweer voldoende gemotiveerd moet zijn en er geprobeerd moet worden om de standpunten van de man voldoende te weerleggen. Hiervoor moet er zoveel mogelijk bruikbare informatie vanuit de kant van de vrouw op tafel worden gebracht. De vrouw dient aan de bijzondere curator zo veel mogelijk informatie te verlenen over de situatie en waarom zij van mening is dat de erkenning de belangen van het kind zullen schaden. Ondanks dat het rapport van de bijzondere curator aan de rechter slechts adviserend is, kan het goed zijn voor de vrouw als de bijzondere curator meegaat in haar standpunt dat de erkenning niet in het belang van het kind is.

Het belang van het kind dient de eerste overweging te zijn bij het verlenen van het verzoek voor vervangende toestemming. Als de erkenning niet in het belang van het kind is, zal het verzoek niet toegewezen worden. Als er sprake is van een situatie waardoor er een risico bestaat dat het kind wordt belemmerd in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling, dan dient er in het verweerschrift gemotiveerd te worden waarom het belang van het kind in een goede ontwikkeling zwaarder dient te wegen dan het belang van het kind om de familierechtelijke betrekking met de verwekker volgens het recht vast te stellen. Uit de jurisprudentie blijkt dat de belangen voor een ongestoorde verhouding tussen de moeder en het kind en een goede ontwikkeling van het kind vaak samengaan, omdat het kind bij de vrouw woont en haar emotionele staat effect heeft op het kind.

Het doel van dit onderzoek is om duidelijkheid te scheppen over de overwegingen van de feitenrechters bij de beoordeling over of het verzoek voor vervangende toestemming niet verleend moet worden. Deze doelstelling is behaald. Dit onderzoek is valide gezien de actuele en aanzienlijke hoeveelheid aan jurisprudentie, literatuur en artikelen.

Hoofdstuk 7: Aanbevelingen

Welk advies kan Advocatenkantoor A.F. Mandos worden gegeven betreffende de vervangende toestemming van het vaderschap? Op de centrale vraag van het onderzoeksrapport is antwoord gegeven. In dit hoofdstuk zullen er een aantal aanbevelingen worden gegeven die de opdrachtgever wellicht kan implementeren in zijn werkwijze.

Ik adviseer om in het verweerschrift duidelijk en voldoende informatie te verlenen over waarom de belangen van de vrouw zich verzetten tegen de erkenning. Mocht er bewijs zijn die het belang van de vrouw kan ondersteunen, dan adviseer ik om dit zeker te gebruiken. Hierbij kan gedacht worden aan dreigberichten van de man, contactverboden of een verklaring van een psycholoog of arts. Ook adviseer ik om het verband te leggen tussen het belang van de vrouw en hoe het belang van het kind hierdoor geschaad wordt.

Ik vrees dat het verzoek toegewezen wordt als er niet aangetoond kan worden dat er sprake is van een extreme situatie met bijkomende omstandigheden, zoals angst naar aanleiding van meerdere mishandelingen uit het verleden. Daarom adviseer ik om expliciet aan te tonen waarom de erkenning risico's met zich meebrengt voor het kind.

Verder adviseer ik om expliciet te benoemen dat het voor de cliënte verder gaat dan slechts emotionele weerstand en ook goed te benoemen hoe de erkenning de vrouw op een negatieve manier zal beïnvloeden en daardoor ook het kind. De bijzondere curator stelt een advies op voor de rechter over of de belangen van het kind geschaad worden door de erkenning of niet. Het is naar mijn mening daarom ook erg belangrijk dat de vrouw kenbaar maakt aan de bijzondere curator waarom zij door de erkenning niet in staat zal zijn om een stabiele leefomgeving aan het kind te kunnen bieden. Ook dient zij kenbaar te maken waarom het kind wordt belemmerd in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling en waardoor haar eventuele psychische problemen, angst of spanningen een weerslag zullen hebben op het kind.

Wanneer het verzoek wordt ingediend door de bekende donor en de vrouw van mening is dat de band tussen het kind en de bekende donor niet voldoende is om van family life te kunnen spreken, dan adviseer ik om dit te weerleggen zodat er geen inhoudelijke behandeling van de vervangende toestemming plaatsvindt.

Tot slot is het een idee om een vervolgonderzoek te laten verrichten over de vervangende toestemming die wordt toegewezen. Op deze manier kan er onderzoek verricht worden naar uitspraken waarin het verzoek is toegewezen en uitspraken waarin het verzoek is afgewezen. Door middel van de analyse kan er een soort maatstaf bepaald worden, voor wanneer de rechter de belangen van de vrouw volgt en wanneer niet.

Beroepsproduct

In bijlage 2 is het beroepsproduct opgenomen. Deze beslisboom is opgesteld naar aanleiding van de belangrijkste punten uit de conclusie. De overwegingen die de rechter in acht neemt bij het beoordelen van het verzoek voor vervangende toestemming zijn in de beslisboom opgenomen. De opdrachtgever kan zo controleren of hij de belangrijkste punten heeft meegenomen in zijn verweerschrift. Ook staat in de beslisboom aangegeven wanneer het verzoek voor de vervangende toestemming wordt verleend en wanneer het verzoek wordt afgewezen.

Bronnenlijst

- Literatuurlijst

o Handboeken

- Asser/De Boer 1* 2010

J. de Boer, Mr. C. Assers, *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 1. Personen- en familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2010.

- De Graaf, Mak, Van Wijk 2008

J.H. de Graaf, C. Mak, F.K. van Wijk, *Rechten van het kind en ouderlijke verantwoordelijkheid*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2008

- GS Personen- en familierecht, art. 1:204 BW

- Kuijper 2014

P. Kuijper, *Recht en Praktijk – Personen- en familierecht PFR5, Een nieuwe visie op de afstamming*, Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer 2014

- Schrama e.a. (Red.) 2018

W. Schrama e.a. (Red.), *Familierecht, Een introductie*, Den Haag: Boom juridisch 2018

- Vlaardingerbroek e.a. 2018

P. Vlaardingerbroek e.a., *Het hedendaagse personen- en familierecht*, Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer 2018

- Wortmann, Van Duijvendijk-Brand 2018

S. Wortmann, J. van Duijvendijk-Brand, *Compendium van het personen- en familierecht*, Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer 2018

o Artikelen uit tijdschriften

- Jansen, *NJB* 2016/1563

E. Jansen, 'De eigen(aardige) procesbevoegdheid van de minderjarige', *NJB* 2016/1563

- **Mollema 2014**

A. Mollema, 'Wie wordt de tweede ouder? De biologische vader en de duomoeder in juridische strijd verwickeld, nu en in de toekomst',

Wetenschappelijk bureau Hoge Raad, 2014

- ***NJB* 2013/1481**

'Geef kinderen stem in rechtszaken', *NJB* 2013/1481

- **Schrama, *Ars Aequi Libri* maart 2016**

W.M. Schrama, 'Over vaders, seks en afstamming: het afstammingsrecht voor verwekkers; kritisch beschouwd', *Ars Aequi Libri* maart 2016

- **Schrama, *FJR* 2015/43**

W.M. Schrama, 'Vervangende toestemming voor erkenning: een analyse van recente rechtspraak', *FJR* 2015/43

- **Rapporten**

- ***Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap 2016***

Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap, Kind en ouders in de 21ste eeuw, Den Haag 2016

- **Internetbronnen**

- **CBS 2016**

Ouders van ruim vier op de tien baby's niet getrouwd, geraadpleegd van cbs.nl

(Nieuws / 2016)

- **Rechtspraak 2014**

Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW,

geraadpleegd van rechtspraak.nl (Zoek: leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren)

- **Rechtspraak oktober 2014**

Werkproces benoeming bijzondere curator o.g.v. art. 1:250 BW, geraadpleegd van rechtspraak.nl (Zoek: Werkproces benoeming bijzondere curator o.g.v. art. 1:250 BW)

- **Rijksoverheid (z.d.)**

Hoe doe ik aangifte van een geboorte?, geraadpleegd van rijksoverheid.nl (Home / Onderwerpen / Aangifte geboorte en naamskeuze kind / Vraag en antwoord / Aangifte geboorte)

- **Regelgeving en parlementaire stukken**

- **Parlementaire stukken**

- *Kamerstukken II 1992-1993, 23012, nr. 3 (MvT)*
 - *Kamerstukken II 1996/1997, 24649, nr.28 (Brief)*
 - *Kamerstukken II 1997/1998, 24649, nr.3 (MvT)*
 - *Kamerstukken II 2011/2012, 33032, nr.3 (MvT)*
 - *Kamerstukken II 2016/2017, 34605, nr.3 (MvT)*
 - **Wet van 24 december 1997 (*Stb.* 1997, 772)**

Artikel I van de wet van 24 december 1997 tot herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling adoptie (*Stb.* 1997, 772)

- **Jurisprudentie**

- **Hoge Raad**

- HR 24 januari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF0205

- **Geanalyseerde uitspraken**

- **Gerechtshof**

- Hof 's-Hertogenbosch 9 januari 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:38.
 - Hof Arnhem-Leeuwarden 24 december 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:11223.
 - Hof Arnhem-Leeuwarden 6 september 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:8013.

- Hof Den Haag 25 juli 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:1877.
- Hof Arnhem-Leeuwarden 4 september 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:7894.
- Hof Amsterdam 12 juni 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:2199.
- Hof Arnhem-Leeuwarden 31 oktober 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:9555.
- Hof Arnhem-Leeuwarden 29 januari 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:587.
- Hof 's-Hertogenbosch 26 november 2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:4854.
- Hof Arnhem-Leeuwarden 26 november 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:9126.
- Hof Amsterdam 29 april 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:6073.
- Hof Amsterdam 18 maart 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:771.
- Hof Den Haag 24 september 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:3622.
- Hof Den Haag 11 juni 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:2732.
- Hof Amsterdam 4 februari 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:240.
- Hof Den Haag 12 november 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:4464.
- Hof Amsterdam, 15 juni 2010, nr. 200.056.528/01.
- Hof 's-Hertogenbosch 9 februari 2005, ECLI:NL:GHSHE:2005:AT3376.

○ **Rechtbank:**

- Rb. Rotterdam 28 juni 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:5238.
- Rb. Limburg 21 december 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:12444.
- Rb. Noord-Holland 30 augustus 2017, ECLI:NL:RBNHO:2017:7282.
- Rb. Noord-Nederland 16 november 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:5894.
- Rb. Noord-Holland 28 december 2016, ECLI:NL:RBNHO:2016:10864.

Bijlage 1: Jurisprudentieanalyse

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 1</i> <i>ECLI:NL:GHSHE:2020:38</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw is tegen de erkenning, omdat er onderling tussen de man en vrouw sprake is van een groot wantrouwen door het verleden. De spanningen van de vrouw zullen een weerslag hebben op het kind, dit zal leiden tot een ongestoorde verhouding tussen haar en kind. Er bestaat een goede band tussen de partner van de vrouw en het kind, daarom heeft hij het kind erkend. Het kind heeft geen contact met de man.	De man stelt dat hij en het kind er recht op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking en dat de juridische situatie in overeenstemming wordt gebracht met de werkelijkheid. De man stelt dat de strikte maatstaf ten onrechte is overwogen en hij het kind eerder wilde erkennen, maar geen toestemming had.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De man heeft vanaf de geboorte van het kind tot het moment dat de partner van de vrouw het kind heeft erkend de kans gehad om het kind te erkennen. De vrouw heeft geen misbruik gemaakt van haar bevoegdheid. De bestreden beschikking dient niet vernietigd te worden.	De rechter stelt dat de man het verzoek eerder had kunnen indienen en dit nagelaten heeft. Er is niet gebleken dat er sprake is van misbruik van bevoegdheid door de vrouw. De partner van de vrouw en de kinderen hebben een goede relatie met elkaar.
<i>Uitspraak 2</i> <i>ECLI:NL:RBROT:2019:5238</i>	De man is de verwekker van het kind.	Het belang van de vrouw tegen de erkenning ligt gelegen in het feit dat zij een grote angst heeft voor de man en spanning ervaart als gevolg van gedragingen uit het verleden. De man is veroordeelt wegens mishandeling en heeft een contactverbod jegens de vrouw. De vrouw stelt dat het kind nu	Het belang van de man is dat hij de juridische vader van het kind wil worden en dat het kind zijn achternaam zal dragen, omdat er een andere man in het leven van het kind is die het kind heeft erkend en wiens achternaam het kind draagt.	Dat de verhouding tussen hem en zijn moeder, bij wie hij woont en door wie hij wordt opgevoed, zo min mogelijk wordt belast met spanning en angst.	Er wordt niet ingegaan op het advies van de bijzondere curator.	De erkenning zal een psychische belasting bij de vrouw opleveren. De vrouw kan deze angst vervolgens op het kind overbrengen, waardoor het kind niet een stabiel opvoedingsklimaat zal hebben en de ongestoorde verhouding verstoord wordt.

		een stabiele omgeving heeft wat behouden moet worden.				
Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 3</i> <i>ECLI:NL:GHAR</i> <i>L:2019:11223</i>	De man is de biologische vader van het kind, of hij ook de verwekker is staat niet in de uitspraak.	De vrouw wil een ongestoorde verhouding met haar kind hebben. Ze heeft negatieve gevoelens jegens de man en er heerst een voortdurende strijd tussen ze.	Het belang van de man is om de feitelijke situatie in overeenstemming met het recht te brengen en de familierechtelijke betrekking vast te stellen tussen hem en het kind.	Het kind wil de ongestoorde verhouding tussen hem en zijn moeder behouden. Hij stelt seksueel te zijn misbruikt door de man, heeft een afwijzende houding tegenover hem en wil niets te maken hebben met hem.	Er is wel een bijzondere curator benoemd in de zaak, maar in de uitspraak wordt het advies niet beschreven.	Door de erkenning zal de evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komen. Het kind stelt seksueel misbruikt te zijn door de man en wil niets te maken hebben met de man.
<i>Uitspraak 4</i> <i>ECLI:NL:GHAM</i> <i>S:2018:2199</i>	De man is de verwekker van de kinderen.	Het belang van de vrouw is dat zij een ongestoorde verhouding met haar kinderen wil hebben. Zij ervaart momenteel een grote mate van angst en weerstand tegenover de man.	De man wil de familierechtelijke betrekking tussen hem en de kinderen vaststellen en in overeenstemming brengen met de feitelijke situatie. Hij stelt dat de emotionele weerstand van de vrouw onvoldoende is om het verzoek te weigeren en dat haar belangen bij een ongestoorde verhouding niet worden geschaad.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het advies is om het verzoek af te wijzen. In het gesprek met de vrouw toonde zij een hevige emotionele reactie, weerstand en angst. De bijzondere curator heeft zorgen over de gevolgen van de erkenning voor de kinderen. Er kan onvoldoende vastgesteld worden of de erkenning risico's meebrengt voor de kinderen.	Het verzoek wordt afgewezen, omdat het niet goed vast te stellen is of de erkenning risico's met zich meebrengt voor de kinderen doordat er geen contact opgenomen kon worden met de vrouw.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 5</i> <i>ECLI:NL:RBLIM:2018:12444</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw ervaart ernstige spanningen en angst voor de man, die een weerslag zullen hebben op het kind, waardoor de ongestoorde verhouding wordt verstoord. De man heeft de vrouw in het verleden mishandeld en haar huis vernield.	Het belang van de man is om de relatie met het kind volgens het recht vast te stellen als een familierechtelijke betrekking, zodat de juridische werkelijkheid in overeenstemming is met de biologische werkelijkheid. Nu de man zijn leven op orde heeft wil hij contact met het kind en het kind erkennen.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De bijzondere curator is van mening dat de erkenning in het belang van het kind is. De vrouw stelt dat de erkenning zal zorgen voor stress en dit een weerslag zal hebben op het kind, maar ze heeft dit niet onderbouwd. Het enkele feit dat er sprake is van gebrekkige communicatie en spanning tussen de ouders, is geen reden om de erkenning niet door te laten gaan.	De beslissing op het verzoek is pro forma aangehouden. Er zal bij de Raad nader advies ingewonnen worden over of de weerstand van de vrouw negatieve gevolgen zal hebben voor het kind en voor de ongestoorde verhouding.
<i>Uitspraak 6</i> <i>ECLI:NL:GHAR L:2018:8013</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw stelt dat de erkenning zal leiden tot psychologische problemen bij de vrouw waardoor het kind in zijn sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling belemmerd wordt. Ook is ze bang dat de man na de erkenning omgang met het kind wil om zo een verblijfsvergunning aan te vragen. De man is veroordeeld voor misdrijven tegen het leven van de vrouw en het kind, waardoor de vrouw een posttraumatische stressstoornis heeft.	De man stelt dat het kind recht heeft op een objectieve documentatie van zijn afstammingsgegevens. Hij stelt dat de erkenning de moeder of het kind niet negatief kan beïnvloeden.	Het belang van het kind is dat het een stabiel opvoedingsklimaat heeft en een ongestoorde verhouding met de moeder, aangezien het kind bij haar woont.	De bijzondere curator stelt dat het verzoek moet worden afgewezen, vanwege de verwachte stress van de moeder waardoor zij niet in staat zal zijn om een stabiel opvoedingsklimaat te bieden aan het kind.	De erkenning zal angst en spanningen bij de vrouw veroorzaken, die terecht zijn gezien de man meerdere malen heeft geprobeerd, het toen ongeboren kind, dood te maken. Er is voldoende aangetoond dat de ongestoorde verhouding wordt geschaad en het kind wordt belemmerd in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 7</i> <i>ECLI:NL:GHDH</i> <i>A:2018:1877</i>	De man is de verwekker van het kind.	Het belang tegen de erkenning is dat de ongestoorde verhouding met het kind zal worden aangetast en het kind in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling belemmerd wordt. De vrouw is in het verleden mishandeld door de man. Hierdoor heeft ze onrust en spanningen. De gevolgen van de erkenning zullen een weerslag hebben op het kind. Ze gaat naar een psycholoog en heeft epilepsie, waardoor ze stressvolle situaties moet vermijden.	Het belang van de man is om de band die hij met het kind heeft volgens het recht vast te stellen als een familierechtelijke betrekking.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het advies is om het verzoek van de man af te wijzen. De belangen van de vrouw wegen volgens de bijzondere curator zwaarder dan het belang van de man.	De man is opnieuw veroordeeld voor een strafbaar feit, namelijk mishandeling van één van zijn dochters. Zijn agressie is nog steeds aanwezig. Er is een reëel risico dat het kind wordt belemmerd in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling, de spanning van de vrouw zal een weerslag hebben op het kind nu de vrouw ook last heeft van epilepsieaanvallen.
<i>Uitspraak 8</i> <i>ECLI:NL:GHAR</i> <i>L:2018:7894</i>	De man is de verwekker van het kind.	Het verzoek dient afgewezen te worden, omdat de erkenning zal leiden tot spanningen tussen de vrouw en de man, waardoor het dagelijkse leven van het kind en de moeder negatief beïnvloedt wordt. Ze stelt dat het kind weet van wie hij afstamt en er contact is tussen hen.	Het belang van de man voor de erkenning is dat hij zijn naam op de geboorteakte van het kind wil hebben, contact met het kind wil, dat het kind zijn afkomst kent en hij wil deel uitmaken van het leven van het kind.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De vervangende toestemming dient verleend te worden, want het kind wordt opgevoed door pleegouders en niet door de vrouw. De angst van de moeder ligt gelegen in gebeurtenissen uit het verleden, waardoor niet voldoende blijkt hoe dit het kind negatief beïnvloedt.	De evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind komt in het gedrang door de erkenning, net als de ongestoorde verhouding met de vrouw. De vrouw heeft persoonlijke problematiek, desondanks is het in het belang van het kind om ongestoord contact met haar te behouden.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 9 ECLI:NL:GHAR L:2017:9555</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw heeft angst dat de man besluit om het kind mee te nemen naar Nigeria en niet terug zal keren aangezien hij geen verblijfsstatus in Nederland heeft, waardoor zij een verstoorde relatie met het kind krijgt. De procedure levert de vrouw veel stress, spanning en onrust op dat ze nu naar een psycholoog gaat.	De man wil deel worden van het leven van het kind, de juridische vader worden en contact met het kind om zo een band op te kunnen bouwen en deze te versterken. De man stelt dat de moeder dit tegenhoudt en haar belangen niet geschaad zullen worden. Er is niet gebleken uit zijn daden dat hij het kind naar Nigeria wil meenemen.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te behouden, omdat het kind met haar woont.	De angst van de moeder is reëel en invoelbaar. De erkenning is niet in het belang van het kind door de leefsituatie van de man, aangezien het een negatieve invloed heeft op de ongestoorde verhouding tussen de vrouw en het kind. Het contact tussen de man en het kind moet hersteld worden, er moet nu niet gedacht worden aan de juridische status van hun relatie.	De vrouw heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat zij in een psychische toestand komt te verkeren door de erkenning waardoor zij niet in staat is een stabiele leefomgeving aan het kind te bieden Dit zorgt ervoor dat het kind in zijn sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling wordt belemmerd.
<i>Uitspraak 10 ECLI:NL:RBNH O:2016:10864</i>	De vrouw stelt dat de man de biologische vader van het kind is. De man wil via een DNA-onderzoek zekerheid hierover.	Het belang van de vrouw is om de ongestoorde verhouding met het kind te kunnen behouden. De gedachte van de erkenning geeft de vrouw hevige stress en angst, waardoor ze niet in staat is een stabiele leefomgeving te bieden aan het kind. Er is eerder ook eenzelfde verzoek ingediend, die toen is afgewezen vanwege het strafrechtelijke verleden van de man en dit is nog steeds de reden tegen de erkenning.	De man stelt dat als blijkt dat het kind van hem is hij graag een band met haar wil opbouwen. De man stelt dat er sinds het vorige verzoek sprake is van positieve wijzingen doordat hij zijn criminele verleden achter zich heeft gelaten en een stabiele verblijfsstatus heeft.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het advies is om het verzoek af te wijzen. De bijzondere curator stelt dat de erkenning niet in het belang van het kind is en er reële risico's zijn dat het kind wordt belemmerd in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Het strafrechtelijke verleden is een factor waarom de bijzondere curator stelt dat de erkenning geen doorgang dient te vinden.	Er is sprake van een situatie waarin de erkenning niet in het belang van het kind is, omdat de belangen van de vrouw bij een ongestoorde verhouding met het kind worden geschaad of de ontwikkeling van het kind in het gedrang komt.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 11</i> <i>ECLI:NL:RBNN</i> <i>E:2016:5894</i>	De man is de verwekker van het kind.	De ongestoorde verhouding tussen de vrouw en het kind wordt geschaad en het kind wordt in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling belemmerd. De erkenning is niet in het belang van het kind, omdat de man erna een paspoort kan aanvragen voor het kind en met het kind naar Nigeria kan reizen. Het risico dat de man het kind zal meenemen naar Nigeria legt een grote druk op de verhouding tussen de vrouw en het kind, omdat ze het kind niet terug naar Nederland kan halen.	Het belang van de man is om de feitelijke situatie in overeenstemming met het recht te brengen en de familierechtelijke betrekking vast te stellen tussen hem en het kind.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het kind en de man hebben er aanspraak op dat hun relatie wordt erkend als een familierechtelijke betrekking, maar is van mening dat de belangen van het kind worden geschaad door de erkenning. Er valt niet uit te sluiten dat de evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling in het gedrang komt doordat er niet uit te sluiten valt of hij het kind meeneemt naar Nigeria.	Aangezien de angst bestaat dat de man het kind meeneemt naar Nigeria en het geen verdragsstaat is van het HKOV, bestaat er een reële kans dat de erkenning negatieve gevolgen heeft voor de ongestoorde verhouding tussen de vrouw en het kind en dat het kind wordt belemmerd in zijn ontwikkeling.
<i>Uitspraak 12</i> <i>ECLI:NL:GHAR</i> <i>L:2015:587</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw is bang voor de stappen die de man zal ondernemen als hij juridisch vader is, omdat zijn rechten dan sterker zijn. De strijd tussen ze zal toenemen waardoor de ontwikkeling van het kind in gevaar zal komen. Vanwege het belang van het kind heeft ze tot het heden de mogelijkheid voor contact opengehouden zodat het kind de man leert kennen.	Het belang is dat hij contact wil met het kind en dat het kind in vakanties bij hem langskomt in Frankrijk. Hij stelt zijn negatieve houding een tijd geleden te hebben gewijzigd, waardoor de erkenning niet zal leiden tot negatieve gevolgen voor de vrouw of het kind.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De ouders handelen niet in het belang van het kind, ze communiceren niet met elkaar en de verhouding tussen hen is slecht. De vrouw heeft angst en wantrouwen jegens de man. Het advies is om de zaak voor een jaar aan te houden, om te kijken of de situatie van de man stabiel blijft.	Er is voldoende aannemelijk gemaakt dat er een reële angst is voor de man, en dat deze angst een weerslag op het kind zal hebben. De erkenning brengt een risico mee, namelijk dat het kind wordt belemmerd in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 13 ECLI:NL:GHSHE:2015:4854</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw heeft een grote angst voor de man, omdat hij haar vaker gedwongen heeft om een abortus te plegen. Haar angst zal leiden tot een verstoorde verhouding met het kind. De man heeft geuit dat hij het kind kan ontvoeren. In het verleden heeft hij identiteitspapieren vervalst waardoor ze bang is dat hij het ook voor het kind zal doen.	Het belang van de man ligt gelegen in het feit dat de man wil dat het kind weet van wie het afstamt.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De vrouw ervaart angst door berichten van de man, die angst is terecht. Partijen botsen doordat de man vindt dat hij de bovenliggende partij is en de vrouw vindt dat ze gelijk zijn. Het kind heeft het recht te weten van wie hij afstamt, maar dit kan op een andere manier. Het kind kan geen ongestoorde verhouding met de moeder hebben als de erkenning doorgang vindt.	De angst die de vrouw voelt tegenover de man is gerechtvaardigd, net als de angst dat hij het kind zal ontvoeren. De man neemt continu een dreigende houding aan tegenover de vrouw. Er is een risico dat er een verstoorde relatie ontstaat tussen de vrouw en het kind en dat het kind wordt belemmerd in zijn ontwikkeling.
<i>Uitspraak 14 ECLI:NL:GHARL:2015:9126</i>	De man is de verwekker van het kind.	De ongestoorde verhouding met het kind wordt geschaad en er is een risico dat de ontwikkeling van het kind wordt belemmerd, doordat de vrouw een angst heeft voor de man nadat hij haar en haar familie gestalkt en bedreigd heeft. Ze heeft hierdoor stress aanhoudende lichamelijke klachten in de vorm van fibromyalgie en angst- en paniek aanvallen. De stress van de erkenning zal een weerslag hebben op het kind.	Het is in het belang van het kind en de man dat wordt vastgesteld dat hij de vader is en hij mist het kind.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het verzoek dient verleend te worden, want er is voldoende vastgesteld dat de erkenning de belangen van de vrouw bij een ongestoorde verhouding met het kind niet schaadt. In beroep is het verzoek verleend en niet gebleken dat de vrouw zodanige stress ervaart dat ze niet in staat is om een stabiele leefomgeving aan het kind te bieden.	De angst van de vrouw over de bedreigingen van de man, die ook gericht waren naar het kind, zijn reëel. Er is niet voldoende onderbouwt in welk opzicht de man positief is veranderd en of hij niet zal terugvallen.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 15</i> <i>ECLI:NL:GHAM</i> <i>S:2014:6073</i>	De man is de verwekker van het kind.	Het belang is dat het kind niet belemmerd moet worden in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling, gezien haar leeftijd. De man heeft zijn verzoek ingediend toen hij hoorde dat de vrouw gaat trouwen en zwanger is. Hij wil haar gezinsleven ontwrichten. Dit zorgt voor spanningen bij haar. De man heeft een periode geen interesse getoond in het kind en heeft het kind nooit gewild. De partner van de vrouw heeft het kind erkend.	Het belang van de man is om de feitelijke situatie in overeenstemming met het recht te brengen en de familierechtelijke betrekking vast te stellen tussen hem en het kind.	Het belang van het kind is om meer duidelijkheid te krijgen over haar afstamming. Ook dient het kind een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden en dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het belang van het kind om meer duidelijkheid te krijgen over haar afstamming moet zwaarder wegen dan het belang van de vrouw. Er is onvoldoende aangetoond dat het belang van het kind geschaad wordt. Toch zijn er twijfels aangezien de man het kind niet erkend heeft na de verlening van het verzoek.	De angst van de vrouw voor de erkenning komt voort uit de bedreiging van de man jegens haar en zijn onvoorspelbare houding. Na het verlenen van het verzoek in beroep, heeft hij het kind niet erkend. Dit zorgde voor onrust bij het gezin van de vrouw, wat kan leiden tot een verstoorde verhouding met het kind en de ontwikkeling van het kind. Dat de man het kind niet heeft erkend zal een negatieve weerslag hebben op het kind.
<i>Uitspraak 16</i> <i>ECLI:NL:GHAM</i> <i>S:2014:771</i>	Er wordt aangegeven dat de man de biologische vader is, maar niet of hij ook de verwekker is.	De erkenning is niet in het belang van de vrouw en daarmee ook niet in het belang van het kind, omdat de ontwikkeling van het kind belemmerd kan worden. Gedurende de relatie tussen de man en vrouw heeft er huiselijk geweld plaatsgevonden en heeft de man de vrouw gestalkt nadat de relatie verbroken was. De vrouw ervaart tot op heden hevige spanningen als gevolg van de gedragingen van de man. Ook lijdt zij	Het belang van de man is dat hij de familierechtelijke betrekking tussen hem en het kind wil vaststellen volgens het recht. Hij erkent dat hij tijdens de relatie met de vrouw anders had moeten handelen qua emoties, maar dat hij niet gewelddadig heeft gehandeld.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden.	Het verzoek moet afgewezen worden, omdat het niet in het belang van het kind is om de erkenning op dit moment door te laten gaan. De man en vrouw moeten hulp zoeken om het verleden achter zich te laten. Het kind moet wel informatie over zijn afkomst krijgen.	Het is van belang dat het kind kan opgroeien in een veilige en stabiele omgeving. De gebeurtenissen uit het verleden hebben een grote impact op de vrouw gehad en als de man het kind zal erkennen dan bestaat er een risico dat zij in psychische problemen komt waardoor de ontwikkeling van het kind belemmerd wordt.

		aan fibromyalgie en kunnen deze klachten verergerd worden door stress.				
Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 17 ECLI:NL:GHDH A:2014:3622</i>	De man is de verwekker van de kinderen.	De vrouw is van mening dat de erkenning schadelijk is voor de kinderen en de ongestoorde relatie tussen de kinderen en haar. Ze heeft als gevolg van een aanval op haar door de man een posttraumatische stress stoornis opgelopen waarvoor zij onder behandeling is. De erkenning geeft haar gevoelens van onveiligheid, stress en onzekerheid. Dit zal een weerslag hebben op de kinderen.	Het belang is dat bij de erkenning zoveel mogelijk aansluiting moet worden gezocht bij de biologische werkelijkheid. De man heeft samengeleefd met de kinderen en zich ingespannen om de kinderen te zien.	Een van de kinderen heeft een sterke afkerende houding ten opzichte van de man en wil niets met hem te maken hebben. Het belang van de kinderen is om een ongestoorde verhouding met hun moeder te kunnen behouden.	De erkenning moet aansluiten bij de biologische werkelijkheid, zo kunnen de kinderen een identiteit vormen van zichzelf. Anderzijds heeft de relatie van de man en vrouw invloed op de kinderen. De bijzondere curator vraagt zich af of de kinderen wel weten wat een erkenning inhoudt en kan niet goed beoordelen wat de risico's zijn.	De man is in het verleden veroordeeld voor een gevangenisstraf van 6 jaar voor een poging tot doodslag, belaging en mishandeling van de vrouw. De gebeurtenissen zijn traumatisch geweest voor de vrouw, haar angst en stress zullen een weerslag hebben op de kinderen en is dus niet in hun belang.
<i>Uitspraak 18 ECLI:NL:GHDH A:2014:2732</i>	De man is de verwekker van het kind.	Het belang tegen de erkenning is dat de ongestoorde verhouding met het kind geschaad wordt en er een kans is dat het kind wordt belemmerd in een evenwichtige en sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Ook is de vrouw bang dat de man het kind zal ontvoeren naar Jordanië. De man heeft psychische problemen en is hier vaak voor opgenomen en heeft pogingen tot zelfmoord gedaan. De vrouw heeft het kind alleen opgevoed en verzorgd.	Het belang is dat de man de familierechtelijke betrekking tussen het kind en hem volgens het recht wil vaststellen. De man heeft een posttraumatische stressstoornis, maar dat is geen reden om de erkenning te weigeren en daarom is het verzoek in beroep terecht verleend.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	De bijzondere curator acht het aangevoerde van de vrouw onvoldoende om de bestreden beschikking te vernietigen.	Het belang van het kind wordt geschaad door de erkenning. De man en vrouw hebben erge communicatieproblemen en er heerst een angst bij de vrouw dat de man het kind meeneemt naar Jordanië. De angst van de vrouw zal een weerslag op het kind hebben.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 19 ECLI:NL:GHDH A:2014:4464</i>	De man is de verwekker van het kind.	De spanningen van de vrouw door de erkenning zullen een weerslag op het kind hebben, de erkenning is niet in het belang van hun beiden. Het kind heeft epilepsie en diabetes. Stress en onrust zorgen ervoor dat de diabetes moeilijk onder controle te houden is. De vrouw is vroeger mishandeld en beroofd van haar vrijheid door de man, waar hij twee jaar gevangenisstraf voor heeft gekregen.	De man stelt dat de identiteitsontwikkeling van het kind is dat de feitelijke situatie werkelijkheid wordt. Het kind weet dat de man de verwekker is. De man is bereid te werken aan het contact met de vrouw en ziet niet in hoe de ontwikkeling van het kind belemmerd kan worden.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Na een gesprek met de man en vrouw was de bijzondere curator vond hij dat het verzoek verleend moest worden, omdat de man zichzelf heeft verbeterd op een positief vlak. Na het verslag van Jeugdzorg waarin de man een uitlating heeft gedaan was de bijzondere curator van mening dat het verzoek afgewezen diende te worden.	Het belang van de man dient niet zwaarder te wegen dan het belang van het kind of die van de vrouw bij een ongestoorde verhouding.
<i>Uitspraak 20 ECLI:NL:GHAM S:2014:240</i>	De man is de verwekker van het kind.	De vrouw is tegen de erkenning, omdat ze stelt dat haar belangen en van het kind erdoor worden geschaad. Haar stress zal een negatieve invloed op het kind hebben. Het gaat verder dan emotionele weerstand, ze is door haar jeugd getraumatiseerd en labiel waardoor de erkenning psychisch lijden veroorzaakt. De man is onvoorspelbaar, agressief en verslaafd aan drugs. Tijdens haar zwangerschap is ze door de man mishandeld, waardoor ze fysieke stressklachten heeft, zoals rugklachten, hyperventilatie en hartkloppingen.	Het belang van de man is dat hij graag contact met het kind wil en wil dat zij weet van wie ze afstamt. In de eerste maanden van het leven van het kind heeft hij voor haar gezorgd. Hij stelt dat de strafbare feiten die hij gepleegd heeft geen redenen zijn om de erkenning niet door te laten gaan.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij haar woont.	De bijzondere curator adviseert het verzoek toe te wijzen, omdat de zorgen van de vrouw gebaseerd zijn op het verleden. De man heeft zich ontwikkeld en valt de vrouw niet meer lastig. Het ziet er niet naar uit of de man ervoor zal zorgen dat er een ongestoorde verhouding ontstaat tussen de vrouw en het kind.	Gezien het strafrechtelijk verleden van de man en het feit dat hij de vrouw in het verleden heeft mishandeld, is de angst van de vrouw terecht. In verband met het belaste verleden van de vrouw is voldoende aannemelijk gemaakt dat zij mogelijk niet in staat zal zijn om een stabiel opvoedingsklimaat te bieden aan het kind na de erkenning,

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 21</i> ECLI:NL:GHSHE:2013:5409	De man is de verwekker van het kind.	Het belang van de vrouw is dat zij de ongestoorde verhouding tussen haar en het kind wil behouden en dat de belangen van het kind niet geschaad moeten worden. De vrouw heeft sinds haar 14 ^e geslachtsgemeenschap met de verwekker, namelijk haar pleegvader, Ten tijde van de verwekking was ze nog minderjarig. De man zorgt ervoor dat de vrouw, haar partner en de kinderen geen rustige leefomgeving kunnen creëren.	Het belang van de man is dat hij en het kind recht hebben bij juridische erkenning van de familierechtelijke betrekking en dat de erkenning ervoor zorgt dat de afkomst van het kind niet van haar verzwegen wordt. De man stelt dat hij family life met het kind heeft en dat de vrouw de relatie tussen hen had geïnitieerd. De partner van de vrouw heeft het kind erkend, maar de man betwijfelt of hij in staat is invulling te geven aan het juridisch ouderschap.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden. Ook dient het kind niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.	Het advies is om het verzoek af te wijzen, omdat er een risico is dat de ongestoorde verhouding tussen de moeder en het kind geschaad wordt door de erkenning. De identiteitsontwikkeling van het kind kan belemmerd worden door de erkenning, aangezien de verwekker van het kind ook de pleegvader is van haar moeder. Het kind heeft recht om te weten van wie zij afstamt, maar het kind moet hier voorbereid op worden. De man stelt zich respectloos op tegenover de vrouw, deze negatieve houding zal invloed hebben op het welzijn van de vrouw en dus ook de ontwikkeling van het kind.	De man gedraagt zich respectloos en negatief tegenover de moeder, die dit als belastend ervaart. Gezien het feit dat de man de pleegvader van de moeder is, is voldoende aannemelijk geworden dat de erkenning een negatieve invloed heeft op het welzijn van de moeder en het kind. Ook heeft de man een negatieve invloed op het huidige gezinsleven van de vrouw. Er is een reëel risico dat de ongestoorde verhouding in het gedrang komt en dat het kind wordt belemmerd in haar evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.

Uitspraken	Is de verzoeker de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van de moeder?	Wat is het belang van de biologische vader of verwekker?	Wat is het belang van kind?	Wat is het advies van de bijzondere curator?	Motivering van de rechter
<i>Uitspraak 22</i> ECLI:NL:RBALK :2010:BO6078	De man is de verwekker van het kind.	Het belang van de vrouw is dat zij een ongestoorde verhouding met haar kind wil hebben. Ze stelt dat de erkenning niet in het belang van het kind is. De man heeft de vrouw in het verleden mishandeld, gedreigd het kind weg te halen bij haar en haar familie dood te schieten. De man heeft wegens een geweldsmisdrijf in de gevangenis gezeten.	Het belang van de man is om een familierechtelijke betrekking tussen hem en het kind te laten ontstaan.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden en om niet belemmerd te worden in een sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Het kind zit op speciaal onderwijs, heeft nachtmerries en is bang voor de man. Het kind is in therapie om het verleden te verwerken, omdat het kind vaak getuige is geweest van het geweld.	Er dient een onderzoek van de Raad plaats te vinden. Als dit niet kan is het advies om het verzoek af te wijzen.	Het verleden heeft diepe sporen achtergelaten bij het kind en de vrouw. Het kind heeft kenmerken van PTSS en is nog steeds bang voor de man, net als de vrouw. De angst is reëel, gelet op het feit dat de man veroordeeld is voor geweldsmisdrijven die deels in huiselijke sfeer hebben plaatsgevonden. Er zijn reële risico's dat de ongestoorde verhouding wordt geschaad en het kind wordt belemmerd in zijn of haar ontwikkeling.
<i>Uitspraak 23</i> nr. 200.056.528/01	De man is de biologische vader (bekende donor).	De vrouw stelt dat er geen sprake is van een vriendschap met de man en hij ervan op de hoogte was dat zij wilde dat hij een beperkte rol in het leven van het kind zou spelen.	Hij wil het kind erkennen en stelt family life te hebben, doordat hij een hechte band met de vrouw had en zij toegezegd had dat hij een rol in het leven van het kind mocht spelen.	Niet van toepassing.	De bijzondere curator kon geen standpunt innemen, doordat de partijen het tegenovergestelde zeggen. Voorlopig advies is dat het belang van het kind zich tegen de erkenning verzet.	Er is geen sprake van family life doordat de vrouw heeft kunnen aantonen dat zij vanaf het begin met de man heeft afgesproken dat hij een beperkte rol zou hebben in het leven van het kind. Verder heeft hij de afgelopen jaren amper contact gehad met

						het kind en niet een zorgintentie gehad. Het verzoek voor vervangende toestemming wordt niet-ontvankelijk verklaard.
<i>Uitspraak 24 ECLI:NL:GHSHE:2005:AT3376</i>	De man is de verwekker van het kind.	De belangen van de vrouw en het kind lopen samen, aangezien zij voor het kind zorgt. De bescherming van een ongestoorde verhouding met de vrouw is in het belang van het kind. De vrouw stelt dat ze zowel lichamelijk als fysiek mishandeld is in het verleden door de man, dat hij haar van haar leven beroofd heeft en haar seksueel misbruikt heeft. Ze heeft een posttraumatische stressstoornis, waarvoor ze in behandeling is.	De man is van mening dat zowel het kind als hijzelf er recht op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking. Verder ontkent de man dat er sprake is van seksueel misbruik en vrijheidsberoving.	Het belang van het kind is om een ongestoorde verhouding met de moeder te kunnen behouden, omdat het kind bij de vrouw woont.	Er is wel een bijzondere curator aangesteld in de zaak, maar die was niet aanwezig. Ook wordt er niet gesproken over het advies van de bijzondere curator.	Het belang van de vrouw weegt zwaarder dan die van de man en de erkenning is niet in het belang van het kind. Er zijn reële risico's dat het kind wordt belemmerd in haar ontwikkeling doordat de psychische onrust van de vrouw een weerslag zal hebben op het kind.

Bijlage 2: Beslisboom

